Qishloq HAYOTI

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

1974 yil 1 yanvardan chiqa boshlagan

2005 YIL 3 MAY, SESHANBA

№ 57. (6.894). Sotuvda erkin narxda

Мамлакатимизда Президент Ислом Каримов раҳнамолигида ёш авлодга таълим ва тарбия бериш борасида кенг кўламли ислоҳотлар изчиллик билан амалга оширилмоқда. Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида белгиланган узлуксиз таълим тизимининг асосий қисми - умумий ўрта таълим соҳасини замон талаблари асосида такомиллаштириш муҳим аҳамиятга эга. Ўзбекистон Президентининг «2004-2009 йилларда мактаб таълимини ривожлантириш давлат умуммиллий дастури тўғрисида»ги фармони ва Вазирлар Маҳкамасининг бу борадаги қарори шу мақсадга қаратилган.

Мактаб жиҳозлари кўргазмаси билан танишув

Халқ таълими вазирлиги 2005 йилда умумтаълим мактабларини жиҳозлаш учун мебеллар, ўқув-лаборатория асбоб-ускуналари, компьютер техникасининг давлат буюртмасини ишлаб чиққан ва умумтаълим мактабларини жорий йилда жиҳозлаш бўйича тендер эълон қилган эди. Пойтахтимиздаги «Ўзэкспомарказ»-да очилган мактаб мебеллари, ўқув-лаборатория жиҳозлари ва спорт анжомлари тендер-танлови кўргазмасида маҳсулотининг сифати, ташқи кўриниши, дизайни, нархи каби кўрсаткичлар бўйича мақбул топилган 47 корхона ўз жиҳоз ва ускуналари билан қатнашмоқда.

Президент Ислом Каримов 29 апрел куни ана шу кўргазмага ташриф буюрди. Унда намойиш этилаётган барча фанлар бўйича кабинет жиҳозлари, компьютер, лингофон, маънавият, расм-чизмачилик синфлари, меҳнат устахоналари, кутубхона, мажлислар зали ва ошхона мебеллари, спорт анжомлари билан танишди.

- Бундай тендеру кўргазмаларни ўтказишдан асосий мақсад мактаб ўқувчилари фойдаланадиган жиҳозларнинг сифати, қулайлиги, дизайни борасидаги талаб ва таклифларни пухта ўрганиш имконини яратишдир, - деди Юртбошимиз. - Замонавий мактаблар барпо этиш, мавжуд мактаб биноларини капитал ёки жорий таъмирлаш катта аҳамиятга эга. Шу билан бирга таълим-тарбия ишларининг мазмунига эътиборни кучайтириш, мактабларни замонавий жиҳозлар, мебеллар, ўқув-лаборатория ускуналари, компьютерлар, спорт анжомлари билан таъминлаш ҳам муҳим аҳамиятга эга эканини унутмаслигимиз лозим.

Мактаб таълимини ривожлантириш давлат умуммиллий дастурини амалга ошириш учун бир триллион 200 миллиард сўмдан ортиқ маблағ сарфлаш кўзда тутилган. Жорий йилда ана шу маблағнинг 450 миллиард сўмлик қисмини сарфлаш белгиланган. Шундан 42 миллиард сўм мактаб анжомлари учун мўлжалланган.

- Мактаб жиҳозларини танлаш ва мақбулини харид қилишда энг асосий буюртмачи ўқувчилар, ўқитувчилар ва миллий таълим фидойиларидир, - деди Ислом Каримов. - Масаланинг ҳар бир жиҳатига уларнинг кўзи билан қараб, хулоса чиқармоқ даркор. Бу борада халқимизнинг «етти ўлчаб, бир кес» деган нақлига амал қилиш айни муддаодир.

Янги қуриладиган ва таъмирдан чиқариладиган мактабларга замонавий жиҳозларни танлашда дунёнинг илғор мамлакатлари мактабларидаги тажрибадан унумли фойдаланиш мақсадга мувофиқ эканлигини Президентимиз алоҳида таъкидлади. Шундагина ёш авлод замон талаблари даражасида таълим-тарбия олиши, биз ҳеч кимдан кам бўлмаганмиз ва бўлмаймиз ҳам деган эзгу шиоримизни том маънода ҳаётга татбиқ этиш учун зарур имкониятлар яратган бўламиз.

Давлатимиз раҳбари бу ерда ўқитувчилар, таълим соҳаси фаоллари, маҳсулотлари намойиш этилаётган фирма ва корхоналар вакиллари билан мулоқотда бўлди. Мутасадди раҳбарлар ва мутахассисларга тегишли йўл-йўриқ ва тавсиялар берди.

Ғулом МИРЗО,
ЎзА мухбири.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

Ўзбекистон Республикаси Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитасини ташкил этиш тўғрисида

Иқтисодиётнинг хусусий секторини жадал ривожлантиришни рағбатлантириш, табиий монополия корхоналари фаолияти устидан назоратни кучайтириш, банкрот ва монополист корхоналарни қайта ташкил этиш, рақобат муҳитини шакллантириш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлашнинг бозор тизимини яратиш бўйича қатъий чора-тадбирларни амалга оширишни, шунингдек истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ишончли ҳимоя қилишни таъминлаш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги ҳузуридаги Иқтисодий ночор корхоналар ишлари қўмитаси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитасининг кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш бошқармаси негизида Ўзбекистон Республикаси Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси ташкил этилсин.

2. Қуйидагилар Ўзбекистон Республикаси Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси фаолиятининг асосий вазифалари ва йўналишлари этиб белгилансин:

хусусий секторни жадал ривожлантириш учун шарт-шароитлар яратиш, жумладан хусусий тадбиркорларнинг қонуний ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш;

корхоналарнинг молиявий-иқтисодий ҳолати ва рақобатчилик қобилиятини чуқур таҳлил этиш, монополиядан чиқариш соҳасида, жумладан йирик монополист корхоналарни кичиклаштириш ва таркибий жиҳатдан ўзгартириш, улар негизида ички ва ташқи бозорларда самарали рақобат қила оладиган хусусий мустақил ишлаб чиқаришларни ташкил этиш бўйича амалий тадбирлар ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

табиий монополия тармоқларини таркибий жиҳатдан ўзгартириш ва улардан рақобат муҳити шароитида фаолият кўрсата оладиган корхоналарни ажратиб олиш ва хусусийлаштиришни назарда тутадиган дастурлар ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

табиий монополия корхоналари ўзларининг ички бозордаги монопол мавқеидан фойдаланиб, ишлаб чиқараётган маҳсулот ва кўрсатилаётган хизматлар нархларини асоссиз равишда сунъий оширишларига йўл қўймаслик мақсадида улар устидан назоратни амалга ошириш;

йирик монополияларнинг рақобатга зид ҳаракатларини, нопок рақобатчилар, давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, шунингдек маҳаллий давлат ҳокимияти органлари томонидан ноҳалол рақобатни, товарлар ва хизматлар бозорлари монополия қилиб олинишини чеклаш ҳамда пайини қирқишни таъминлайдиган рақобат муҳити учун ҳуқуқий майдонни такомиллаштириш;

иқтисодий ночор корхоналар тўғрисидаги масалаларни ҳал этиш чоғида давлат манфаатларини ифода этиш, корхоналарни таркибий жиҳатдан ўзгартириш ва уларнинг банкротлиги соҳасида давлат бошқаруви вазифаларини амалга ошириш;

истеъмолчилар ҳуқуқларини давлат томонидан ҳимоя қилиш тизимини истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилувчи жамоат тузилмалари билан мустаҳкам мувофиқлаштирган ҳолда ташкил этиш;

реклама соҳасида нопок рақобатга йўл қўймаслик мақсадида реклама бозорини тартибга солиш.

3. Белгилансинки, қуйидагилар Ўзбекистон Республикаси Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитасининг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида ташкил этиладиган ҳудудий органлари ҳисобланади:

Қорақалпоғистон Республикасида - Қорақалпоғистон Республикаси Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш қўмитаси, Қорақалпоғистон Республикаси иқтисодий ночор корхоналар ишлари ҳудудий бошқармаси ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси Давлат мулки қўмитасининг кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш бўлими негизида ташкил этиладиган Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш қўмитаси;

вилоятлар ва Тошкент шаҳрида - монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш ҳудудий бошқармалари, иқтисодий ночор корхоналар ишлари ҳудудий бошқармалари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси ҳудудий бошқармаларининг кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш бўлимлари негизида ташкил этиладиган монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш ҳудудий бошқармалари.

(Давоми 2-бетда)

Касби туманидаги ихтисослашган мактаб-интернатда 220 га яқин ўқувчилар таълим олмоқда. Ўтган йили бу ўқув маскани 12 миллион сўмлик янги ўқув жиҳозлари билан таъминланган эди. Бу ерда энг юқори малакали ўқитувчилар 13 та йўналиш бўйича ёшларга пухта билим ўргатишяпти. Қувонарлиси, 2004 йилда 51 битирувчидан 47 нафари олий ўқув юртларининг талабалари бўлишди.

СУРАТЛАРДА: мактаб-интернат ҳаётидан лавҳалар.

Бахтиёр АКРАМОВ олган суратлар.

Кўҳна Турон замини ва унинг ҳудудларида яшаган халқлар ҳам ўз қадриятлари билан қадимий дунё маданиятида алоҳида из қолдирган.

Лекин тарих чархпалаги айланиши, дунёда содир бўлган кўплаб ташқи омилларнинг таъсири бундай анъаналардан воз кечишга ёки уларни унутишга мажбур қилган. Афсуски, бундан Ўзбекистон ва унинг ҳудудида яшаган халқлар ҳам мустасно

Кўҳна юртнинг қадимий ўйинлари

бўлмаган. Шукрким, Мустақиллик бизга бу анъаналарни тиклаш ва янада оммалаштириш имконини берди. Юртимизда ўтказилиб келинаётган миллий спорт турлари ва халқ ўйинлари фестивалининг анъанавий тарзда давом этиб келаётгани ҳам бунга ёрқин мисолдир.

ҚАДРИЯТ

"Сиҳат-саломатлик йили" муносабати билан бу сафар ушбу ўйинлар Жиззах шаҳрида ўтказилди. 29-30 апрел кунлари байрамона тарзда безатилган Жиззах шаҳридаги бу тадбир умумхалқ сайлига айланиб кетгандай бўлди. "Истиқлол" болалар боғи ўйингоҳида ташкиллаштирилган мазкур фестивал ўзининг ранг-баранглиги ва жамоаларнинг пухта тайёргарлик кўриб келганлиги билан олдингиларидан ўзгача бўлди десак, муболаға қилмаймиз. Бундан ташқари, бу ерга йиғилган кўп сонли мухлисларнинг қадриятларимизни ўзида жо этган ҳар бир миллий спорт тури ва халқ ўйинларига қизиқиши халқимизнинг ўз тарихий удум ва анъаналарига беэътибор эмаслигини намоён этди.

Бундан ташқари, фестивалда иштирок этган деярли кўплаб вилоятлар вакиллари таркибида етти ёшдан етмиш ёшгача бўлган қатнашчилар борлиги ва улар ижросидаги халқ ўйинлари мукаммаллиги миллатимизнинг ўз аждодлари меросини ҳеч қачон унутмаслиги ва уларни юксалтириш учун астойдил ҳаракат қилаётганлигини ифодалаб турди. Айниқса, бу борада Сурхондарё, Жиззах, Андижон, Қашқадарё каби вилоятлар жамоалари барчага ўрнак бўлишди.

(Давоми 4-бетда)

Ҳар миллат илм олди – ёнди чироғи

«Ўзэкспомарказ»да намойиш этилаётган мактаб жиҳозлари кўргазмаси таассуротлари

Ўқувчилик йилларимиз... Ранг-туси кўмирдек қоп-қора ва қорамтир-жигарранг, анчайин дағал, ноўнғай, айни чоғда, суюк ва қадрдон парталар...

Парта «эшикча»сини очиб, сумка ва бош кийимимизни пастки бўлмага жойлаштирардик. Ҳар соат эмас, ҳар дақиқада китоб, дафтар, кундалик, ручка-қалам, ўчирғич, паргор ва яна нималарнидир олиш учун сумкани тортар эканмиз, ҳар гал телпак ёки дўппимиз оёқ остига тушар, уни олиш учун пастга шўнғиб, партадошимизни анча безовта қилиб қўяр, боз устига, дарс бузилишига сабабчи бўлиб, муаллимлардан дакки ҳам эшитардик.

Бир гал, ҳатто, парта «эшикча»си тиниб-тинчимас синфдошимизнинг қулоғини қисиб қолган. Биз учун текин томоша, мактаб раҳбариятию ўқитувчиларимиз учун анча-мунча ташвиш бўлган эди ўша воқеа...

«Ўзэкспормарказ»да намойиш этилаётган мактаб мебеллари, ўқув-лаборатория ускуналари ва спорт анжомлари тендер-танлов кўргазмасини кўздан кечирар эканман, даставвал, хаёлимда қарийб ўттиз йил олдинги ана шу болалик хотираларим, ўқувчилик даврим гавдаланди.

Энди давр тамомила бошқача. Эски тузумда «Госснаб» каби ҳукмбардор идоралар нима деса, берганига шукр деб кўниб кетилаверадиган, инсон тақдири, ёшлар таълим-тарбиясига енгил-елпи қарайдиган замонлар ортда қолди.

Бугун Президентимиз Ислом Каримов ташаббуси ва раҳнамолигида мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг кўламли ислоҳотларнинг бош шиори бундай: ислоҳот - ислоҳот учун эмас, ислоҳот - инсон учун! Бу эзгу мақсад таълим тизимидаги чуқур янгиланишлар мазмун-моҳиятида ҳам тўла намоён бўлмоқда. Чунки юртимизда истиқлолнинг илк кунлариданоқ, маърифат - тараққиёт мезони, дея қатъий белгилаб олинди.

Иқтисодий ислоҳотларни ҳал этиш ғоят муҳим масала. Халқ фаровонлигига ҳам албатта эришамиз. Аммо маънавий ислоҳотлар, қуллик ва мутелик исканжасидан озод бўлиш, қадни баланд тутиш, ота-боболаримизнинг удумларини тиклаб, уларга муносиб ворис бўлиш, ҳар томонлама комил инсонни тарбиялаш - бу дунёда бундан ортиқроқ ва бундан шарафлироқ вазифа йўқ.

Мустақилликнинг дастлабки йилларидаёқ халқимизни маърифий уйғоқликка чорлаб баралла янграган ушбу оташин даъват бу соҳадаги ишларимизнинг асосий йўналишларини белгилаб бериб гина қолмай, кейинги йилларда том маънода ҳаётимиз аъмолига айланди.

Таъкидлаш жоизки, «Таълим тўғрисида»ги қонун, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури ягона таълим комплекси сифатида ёш авлодга узлуксиз таълим-тарбия бериш жараёнининг барча бўғинларини қамраб олди.

Давлатимиз раҳбари Оқсаройда Вазирлар Маҳкамаси янги таркиби билан ўтказилган кенгашда қайд этганидек, «Бугунги кунда умумтаълим мактаблари, академик лицей ва коллежларга бюджет маблағларининг қарийб 50 фоизи сарфланяпти. Табиийки, ҳар қандай давлат ҳам бундай катта харажатларни кўтариши қийин, аммо биз, қанчалик оғир бўлмасин, бунинг учун зарур маблағ ва ресурсларни излаб топяпмиз».

Ҳаракатда - баракат, дейдилар. Эндиликда мамлакатимиз бўйлаб қад ростлаган юзлаб замонавий лицей ва коллежларда ёш авлод вакиллари - буюк келажагимиз бунёдкорлари таълим-тарбия олиб, турли касб-ҳунарларни ўрганиш билан машғул.

Айни чоғда ҳаёт йўриғи шундайки, бир муаммонинг ҳал этилиши билан навбатдаги муаммо кўндаланг туради. Айтайлик, лицей ва коллежлар учун янги, кўркам бинолар барпо этиб, уларни зарур моддий-техника базаси, ўқув жиҳозлари, замонавий дарслик ва қўлланмалар, зукко ҳамда билимдон ўқитувчилар билан таъминлаган ҳолда, нега энди худди шундай шароитни мактаблар учун ҳам яратиб бермас эканмиз?

Юқорида зикр этилган даргоҳлар ўқувчилари таълимнинг илғор ва пешқадам усулларида сабоқ олаётган аснода, нима учун мактабларимизда бу борадаги аҳвол «эски ҳаммом, эски тос» бўлиб қолавериши керак? Ахир, мактабни битирган фарзандларимиз эртага лицей ва коллежларга, олий ўқув юртларига ҳар тарафлама пухта билим ва тайёргарлик билан келиши зарур-ку?!

2004 йил ана шу залворли масалаларга ечим топиш йўлидаги ҳал этувчи давр сифатида янги тарихимиз зарварақларида муҳрланиб қолишига шубҳа йўқ.

Чунки айнан ўтган йили давлатимиз раҳбари ташаббуси билан мактаб таълимини ривожлантиришга қаратилган ғоятда аҳамиятли ҳужжатлар - Президент Фармон ва Фармойишлари, Вазирлар Маҳкамаси қарорлари қабул қилинди ҳамда изчиллик билан уларнинг ижросига киришилди.

(Давоми 2-бетда)

АЙТГИЛ, ДЎСТИМ, НИМА ҚИЛДИК ВАТАН УЧУН?

Бу - Ҳазорасп туманининг Овшар қишлоғида истиқомат қилаётган, 66 баҳорни қаршилаган Жумабой ота Абдиримовнинг ҳаётий фалсафаси.

Оддий деҳқон оиласида туғилиб вояга етган отахоннинг бутун иш фаолияти деҳқончилик билан боғлиқ.

Изингдан боғ қолса...

Дили далага пайванд. У мамлакатимиз мустақилликка эришиб, фермерлик ҳаракати бошлангач, биринчилардан бўлиб эркин хўжалик юритишга ўтганлардан. Ўшандан буён қишлоқдошларига ўрнак.

–Инсон яшар экан ундан арзигулик бирор из ё сўз қолиши керак, -дея сўз бошлади Жумабой ота. –Олдинлари 17 гектар майдонни ижарага олиб, пахта етиштирардим. Ҳамиша режаларни ошириб бажарганман. Энди ўйлаб қарасам, ер-мулк, фойда бировники бўлгану мен эса қуруқ меҳнатга юрган эканман, холос. Режам ўзгарди...

1992 йилда икки гектар ер олиб "Чуйник" чорвачилик фермер хўжалиги ташкил қилдик. Киши бирор ишга жазм қилдими, албатта бажаради. Биринчи йилиёқ ўйдим-чуқур ерларни текислаб, чеккасига жийда, тол, терак экдим. Моллар бош сони аста-секин кўпая борди. Ўша йиллари жамоа хўжаликларида гектарлаб ерлар экилмай қолар, ҳосилдорлик ниҳоятда паст эди. 2000 йилда яна тўрт гектар ер сўраб туман ҳокимига мурожаат қилдим. Талабим қондирилди.

(Давоми 2-бетда)

Ишонч ортмоқда

Мамлакатимиз раҳбарининг катта эътиборлари туфайли фермерлар қишлоқ хўжалиги соҳасида асосий кучга айланмоқда. Фермерлар ҳуқуқларини ҳимоя қилишда эса хўжалик судларининг ўз ўрни, ўз хизмати бор. Ана шу нуқтаи назардан келиб чиқиб, бугунги кунда фермерларнинг ҳуқуқ ва манфаатлари қандай ҳимоя қилинаётганлиги билан газетхонларни таништириш мақсадида республика Олий хўжалик судининг судьяси Азамат ДЎСТБОБОЕВга қуйидаги саволлар билан мурожаат қилдик.

–Қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилишга қаратилган қонунларнинг ижросини таъминлашда хўжалик судларининг фаолияти нималардан иборат бўлмоқда?

ҚОНУН БАРЧАГА БАРОБАР

–Истиқлол йилларидан бошлаб, тўла юридик шахс мақомига эга бўлиб, мустақил фаолият олиб борадиган фермер хўжаликлари қонуний тарзда шакллантирила бошланди. Бунинг учун энг аввало фермерларнинг ҳуқуқлари ва қонун билан қўриқланадиган манфаатларини ҳимоя қилувчи ҳуқуқий база, механизм яратилди.

Фермер хўжаликларининг ҳуқуқларини, ўз навбатида мажбуриятларини ҳам белгиловчи қонунлар, меъёрий ҳуқуқий ҳужжатлар тизими ишлаб чиқилди ва қабул қилинди.

Мазкур қонунлар ва меъёрий ҳужжатларнинг ижросини таъминлашдаги хўжалик судлари фаолияти аввало фермерлар иштирокидаги низоларни одил судлов йўли билан ҳал этишда намоён бўлади. Масалан, 2004 йилда хўжалик судлари томонидан қонун ҳужжатларида белгиланган фермер хўжаликларининг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш мақсадида улар иштирокида 51383 та низоли иш кўриб чиқилиб, фермер хўжаликлари фойдасига 8 миллиард 264 миллион сўмлик маблағларни ундириш тўғрисида қарорлар чиқарилган.

(Давоми 2-бетда)

9 МАЙ – ХОТИРА ВА ҚАДРЛАШ КУНИ

Ўзбекистон халқ артисти, эл ардоғидаги санъаткор, салкам саксонни қаршилаётган Коммуна Исмоилованинг Иккинчи жаҳон урушида кўрганларини, кечирганларини Сиз – ўқувчиларга илиндик.

* * *

1943 йилнинг ўрталари... Урушнинг даҳшатини ҳали

"Болама ўхшайди овозинг сани"

тили чиқмаган болалар ҳам англаб турарди. Уруш ўчоғи тобора кенгайиб бораётган эдики, хавотир, ҳадикдан ўзга ҳислар унутилганди. Ўшанда мен 13 ёшли қизалоқ эдим. Бироз вақт илгари мени Урганчдан азиз устозим Гавҳар опа Раҳимова Тошкентга олиб келганди. Қариндошларим қарши бўлишса-да, оилада ёлғиз қиз эсам-да, ота-онам розилик билдирганлари учун, опага овозим ёқиб қолгач, унинг ансамблида иштирок этишга бажонидил кўниб, мусофирчиликни жуда эрта бўйнимга олгандим.

Хуллас, ўша 43-йилнинг июнида Гавҳар Раҳимова бошчилигида 12 нафар қиз ва 4 мусиқачию филармония раҳбари Бобораҳим Мирзаевдан иборат гуруҳ жанггоҳларда аскарларимизга далда бериш, руҳини кўтариш мақсадида 1-2-Украина фронтига жўнадик. Мен ва Руқия иккимиз (биз гуруҳдаги энг ёш қизлар эдик) либослар бўйича масъул бўлиб бордик.

Ҳар қадамда ўлим хавфи билан юзма-юз келиш қанчалик азоб эканлигини ўшанда билдим. Кичкина қизман, жуда яқиндан эшитилаётган снарядлар овозию портлашлардан ваҳимада дир-дир титрардим.

(Давоми 4-бетда)

Ижодий танлов ғолиблари

"Қишлоқ ҳаёти" таҳририяти томонидан ижтимоий-сиёсий, маданий-маърифий ва бошқа жабҳаларнинг долзарб масалаларини газета саҳифаларида ёритиш юзасидан ўтказиб келинаётган ижодий танлов ғолиблари ой сайин моддий ҳамда маънавий жиҳатдан рағбатлантирилиб борилаяпти.

Апрел ойида газетамиз саҳифаларида эълон қилинган "Қишлоқ ҳаёти"нинг Андижон вилоятидаги мухбири **Қобилжон Асқаровнинг "Қишлоқ савдоси: соғлом рақобат зарур"**, фарғоналик журналист **Баҳодир Холматовнинг "Мукофотлашнинг "фарғонача" усули"**, газетамиз мухбири **Саид Раҳмоновнинг "Шифер нега қиммат?"** сарлавҳали мақолалари кўпчилик томонидан эътироф этилганлиги ҳисобга олиниб, уларнинг муаллифларини моддий жиҳатдан рағбатлантиришга қарор қилинди.

"Қишлоқ ҳаёти" катта мухбири **Фарида Маҳкамованинг "Тоғдек суянчиғим, бормисиз?"**, бухоролик журналист **Иззатилла Ҳожиевнинг "Бухоро-8" – истиқболли нав"**, газетамиз мухбири **Иброҳим Тошевнинг "Зулук кўп дардга даво"**, Сурхондарё вилоятидаги мухбиримиз **Менгнор Олломуродовнинг "Эл қорига ярайлик"** сарлавҳали мақолалари жамоатчилик назарига тушганлиги қайд этилди.

Таҳририят журналистлар, ёзувчилар, шоирлар ва бошқа ижодкорларни ҳар ойда якунлаб борилаётган ушбу танловда фаол қатнашишга чақиради.

BANK

ХАЛҚ БАНКИ сизнинг оилангиз банки

УзРТСБ Биржевые котировки сум/кг	БЕНЗИН (76) 389,5 ▼ - 7,3	БЕНЗИН (91) 460,8 ▲+ 16,5	ДИЗ.ТОПЛИВО 277,4 ▼ - 4,5	МАЗУТ 78,1 ▲ + 1,8	СЖ.ГАЗ 205,8 ▼ - 2,8	МАСЛО ХЛОПК. 835,2 ▲+ 16,9	САХАР 566,5 ▼ - 28,3	МУКА выс.сорт 280,0 ▼ - 0,1

Ўзбекистон Республикаси Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитасини ташкил этиш тўғрисида

(Боши 1-бетда)

4. Ўзбекистон Республикаси Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитасига қуйидаги ҳуқуқлар берилсин:

давлат бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, хўжалик юритувчи субъектлар ҳамда уларнинг мансабдор шахсларига, ўз ваколати ва Қўмита тўғрисидаги тасдиқланган Низом доирасида, улар чиқарган қарорларни бекор қилиш ёки монополияга қарши ишларни тартибга солиш, банкротлик, рақобат ва тадбиркорликни ривожлантириш соҳасидаги қонунчиликни бузадиган хатти-ҳаракатларни тўхтатиш ва унинг оқибатларини тугатиш тўғрисида тақдимномалар юбориш, шунингдек берилган тақдимномалар ижросини назорат қилиш;

нопок рақобатчилар, давлат ва хўжалик бошқаруви органлари ҳамда мансабдор шахслар, шунингдек маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ва мансабдор шахслари томонидан монополияга қарши ишларни тартибга солиш, банкротлик, рақобат ва тадбиркорликни ривожлантириш соҳасидаги қонунчилик бузилган ҳолларда [illegible];

монополист корхоналарга, иқтисодий ночорлик аломатлари мавжуд бўлган ёки банкротга учраш хавфи келиб чиққан корхоналарга [illegible];

хўжалик юритувчи субъектлар ва уларнинг мансабдор шахсларига, шунингдек давлат бошқаруви органлари ҳамда маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг мансабдор шахсларига [illegible];

истеъмолчиларнинг ҳуқуқлари [illegible].

5. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Ўзбекистон Республикаси Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси тўғрисидаги Низомни тасдиқласин, [illegible].

6. Ўзбекистон Республикаси Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси [illegible].

7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2000 йил 2 августдаги «Ўзбекистон Республикаси Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитасини ташкил этиш тўғрисида»ги ПФ-2676-сон Фармони ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1996 йил 11 декабрдаги «Корхоналарнинг банкротлиги тўғрисидаги қонунчиликни амалга ошириш чора-тадбирлари ҳақида»ги ПФ-1658-сон Фармонининг 3-9-бандлари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги Ўзбекистон Республикаси Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси билан биргаликда бир ой муддатда қонун ҳужжатларига, [illegible] ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгариш ва қўшимчалар ҳақида таклифлар киритсин.

8. Вазирлар Маҳкамаси бир ҳафта муддатда Ўзбекистон Республикаси Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Президенти қарори лойиҳасини тайёрласин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри, 2005 йил 2 май.

Изингдан боғ қолса...

(Боши 1-бетда)

Далаги 200 тонна маҳаллий ўғит сепдим. Бунинг таъсирида ғўзалар шундай ҳосил қилдики, натижада шартномавий режаларни биринчилар қатори уддаладим.

Очиғини айтиш керак, ҳозирда ҳам айрим фермерлар ўз нафсини ўйлаб пахта ўрнига [illegible] экишга ҳаракат қилмайдилар. Уларга пул бўлса бўлгани. Бу кўзбўямачиликдан бошқа нарса эмас. Афсуски, ҳукумат бизга шундай ишонч билдириб турганда уни суиистеъмол қилиш яхши эмас.

Ҳар бир гектар ҳисобига 50 центнердан пахта топширган пайтларим кўп бўлди. Ахир пахта давлатимизнинг иқтисодини кўтаради. Иқтисодимизни юксалиши эса сизу бизнинг дастурхонимиз тўкин, рўзғоримиз бут, ҳеч кимдан кам бўлмай яшашимиз деган эмасми? Сўзсиз шундай. Аввал Ватан... деб бежиз айтилмаган донолар.

Жумабой ота билан далаларни айланар эканмиз, унинг эл ободлиги, Ватан равнақи йўлида яхши ниятлару юксак мақсадлар билан меҳнат қилаётганига гувоҳ бўлдик. У бир қарич ерни ҳам бўш қолдирмайди, мумкин қадар мўл ҳосил олишга интилади.

–Мана буларнинг мевасини эл-элат одамлари, ўтган кетганлар ейди, –деди у ариқнинг икки томонига дид билан экилган олчаларни кўрсатиб. Кишилардан ортсагина уйга олиб кетамиз. Ахир, одамга савоб ҳам керак-ку.

Отахон эккан олма, ўрик, олхўрилар сони мингдан ошади. Уларнинг кўпчилиги мевага кирган.

–Менга унинг савоби ҳам етади, -дейди Жумабой ота. –Замонамиз беҳисоб шукроналар бўлсин. Юртбошимиз фақат бизни эмас, невараларимизнинг ҳам келгусини ўйлаб иш юритмоқда. Ахир фарзандларимизга биздан мол-мулк, соғлом ер, боғу роғлар қолса, яхши эмасми? Улар ҳам буни ўз навбатида келгуси авлодларга топширса. Айрим одамларни биламан. Улар умр бўйи бойлик тўплайдилар, эл юрт учун бирор савобли иш қилмайдилар. Вақт одил ҳакам. Ҳисобли дунёда бундай кимсалардан бирор из қолмайди.

2001 йил воҳада жиддий сув танқислиги бўлди. Ушанда омилкорлик, тажриба қўл келди. Жумабой ота [illegible] сув захирасидан унумли фойдаланиш, ўз бор-йўғи билан кичик сув ҳавзаси орқали далага оқизди. Ўша йили отахон 4 гектар майдон ҳисобидан 21 тонна пахта топширди. Йил охиригача 1,5 тонна гўшт, 6 тонна сут сотди. Буғдой ҳосилдорлиги 45 центнерга тўғри келди.

Қорамоллар бош сони 28 тага етди. Ўн бош қўй ҳам бор. Шундай бўлса-да, отахон ҳамиша пахтани сердаромад деб қадрлайди.

–Мамлакатимиз иқтисодиёти учун аввало пахта зарур. Даромади ҳам чакки эмас, қолаверса, ғўза чаноқларидан мол ем сифатида ҳам фойдаланиш мумкин. Бундай ҳам кони фойда. Сомони ем, ўрнига чорвага озуқа бўладиган экин экилади. Хуллас, меҳнат қилсанг, жонингни аямасанг, ҳаммаси сердаромад соҳа.

Эндиликда отахон чинакамига мулк эгаси. У ўзининг "Алтай", "Т-28" тракторлари, сув чиқарадиган насосларига эга. Техника деб бировнинг кўмагига қараб ўтирмайди.

Олти нафар киши меҳнат қиладиган жамоанинг даромади ҳам ўзига яраша – ўтган йили 6 миллион сўмдан ошди. Шунинг 1,5 миллион сўми соф фойда. "Шуҳрат" медали, Мустақилликнинг 10 йиллик нишонлари соҳиби отахоннинг [illegible] меҳнатларига гувоҳ бўлдик.

Холмурод КУРБОНОВ, "Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

ҚИСҚА САТРЛАРДА

Эъзоз

"Экосан" халқаро хайрия жамғармаси Самарқанд вилояти бўлими томонидан Хотира ва қадрлаш куни олдидан 50 нафар якка-ёлғиз, ногирон ва ижтимоий кўмакка муҳтож қарияларга совғалар берилди.

Истеъдодга эътибор

"ВАТ-Ўзбекистон" қўшма корхонаси олий ўқув юртларида таълим олаётган 70 нафар урғутлик талабаларнинг ўқиши учун кетадиган сарф-харажатларни ўз зиммасига олди.

"Шарқ гўзали"

Булунғур туманининг умумтаълим мактаблари ўқувчилари ўртасида бўлиб ўтган спортнинг бадиий гимнастика тури бўйича "Шарқ гўзали" мусобақасида Дилшода Воҳидова, Шоҳиста Саримсоқова, Шаҳло Солиевалар ғолибликни эгаллаб, эсдалик совғалар билан тақдирландилар.

Оила қувончи

Самарқандлик Венера Яхшимуродова ва Акмал Ботировлар оиласида бир йўла уч фарзанд дунёга келди. Уларга Ҳасан, Ҳусан ва Зухра исмини беришган ота-онанинг қувончи чексиз.

Йигит омон бўлса...

Самарқанд шаҳар Темирйўл вокзалида ҳарбий қисмларда йигитлик бурчини ўтаган самарқандлик аскарларни кутиб олиш маросими бўлиб ўтди.

Ҳам саёҳат...

Пастдарғом туманида кўп йиллар самарали меҳнат қилган 50 нафар мураббийлар Сурхон воҳасидаги муқаддас қадамжоларни зиёрат қилишди, улар бир қатор таълим масканларида ҳам бўлишиб, ҳамкасблари олиб бораётган ишлар билан яқиндан танишдилар, тажриба алмашдилар.

Азиз АКБАРЗОДА

"Навоийдонмаҳсулотлари" акциядорлик жамиятида жорий йилнинг биринчи чорагида 15 минг тонна ғалла қайта ишланди. Айни кунда мавсумга тайёргарлик ишлари якунланиш арафасида. Бу йилги мавсумда ғалла ҳосили жамиятнинг 5 та дон қабул қилиш пунктида қабул қилинади.

СУРАТЛАРДА: 1. Лаборантлар Ойниса Тўхтаева, Улуғбек Бердиевлар. 2. Тегирмон омбори бош муҳандиси Рустам Раҳимов, ишчилар Содиқ Жабборов, Абдуғани Ҳамидов.

Б.АКРАМОВ олган суратлар.

Ҳар миллат илм олди – ёнди чироғи

(Боши 1-бетда)

Бу борада Президент Фармони билан тасдиқланган 2004-2009 йилларда мактаб таълимини ривожлантириш давлат умуммиллий дастури, айниқса, муҳим аҳамият касб этади. Энг эътиборли жиҳати шундаки, мазкур дастурни амалга ошириш учун 1 триллион 200 миллиард сўмдан ортиқ маблағ сарфланиши кўзда тутилган.

Ушбу Дастур, моҳият эътиборига кўра, биринчидан, мактаб биноларини тубдан янгилаш ва реконструкция қилиш, капитал ва жорий таъмирлаш, иккинчидан, мактабларни замонавий ўқув-лаборатория анжомлари, компьютер техникаси, дарсликлар ва ўқув-услубий материаллар билан жиҳозлаш, учинчидан, таълим стандартлари ва ўқув дастурларини такомиллаштириш, тўртинчидан, мактабларни малакали педагог кадрлар билан таъминлаш, ўқитувчиларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишнинг самарали тизимини яратиш, улар меҳнатини рағбатлантиришни кучайтириш, бешинчидан, мактабларнинг спорт базасини мустаҳкамлаш ва уларда спортни ривожлантириш каби устувор вазифаларни амалга оширишни ўз ичига олади.

Хусусан, 2004-2009 йиллар мобайнида 8 минг 476 мактабни янгилаш ва реконструкция қилиш белгиланган. Аввало, шуни айтиш кераккки, бу вақт давомида 325 мактабни янгидан қуриш, 2 минг 313 мактабни капитал реконструкция қилиш, 3 минг 769 мактабни капитал таъмирлаш, 2069 тасини эса жорий таъмирлаш даркор. Маълумотларга қараганда, ўтган йили 26 мактаб янгидан қурилган ва ишга туширилган, 8 мактаб капитал реконструкция қилинган, 430 мактаб капитал ва 174 мактаб жорий таъмирланган.

2005 йил учун белгиланган мактабларни барпо этиш, капитал реконструкция қилиш ва капитал таъмирлаш ишлари ўтган йилнинг охирида юртимизнинг барча ҳудудларида бошлаб юборилди. Бу дастурга 1 минг 97 мактаб киритилган. Ана шу ишлар учун жорий йилнинг ўзида 450 миллиард сўм сарфланиши мўлжалланмоқда.

Шу ўринда мазкур кўргазма 2004 ва 2005 йилларда янги қуриладиган, капитал реконструкция қилинадиган ва таъмирланадиган ана шу мактабларни янги мебель, замонавий ўқув-лаборатория асбоб-ускуналари, компьютер техникаси ва спорт анжомлари билан жиҳозлашга бағишлаб ташкил этилганлигини таъкидлаш жоиз.

Шубҳасиз, тендер-танлов кўргазмасида намойиш этилаётган жиҳозларнинг ўқувчилар учун ҳар томонлама қулайлиги эътиборга лойиқ. Биргина мисол, парталар бола кўзларини толиқтирмайдиган оч рангда бўялган. Уларнинг сатҳига сиёҳли ёзувлар битилган тақдирда, уни осонгина ўчириш мумкин. Парта қирралари ҳам силлиқ, яъни синф хонасида ўйнаб-югуриб юрган болалар урилиб кетгудек бўлса, жароҳат етиши эҳтимолининг ҳам олди олинган.

Парта ўтирғичини ясашда бола дарс мобайнида ўзини имкон қадар эркин ва қулай ҳис этиши зарурлиги ҳисобга олинган. Сумка осиш учун партанинг ҳар икки томонида махсус илгаклар бор. Синф ичида бош кийими ва қишки кийимлар учун махсус жавонлар, китоб шкафлари қўйилади. Мухтасар айтганда, кўргазмадаги парта ва бошқа жиҳозлар намуналарининг наинки биз ўқиган йиллардаги, балки ҳозир фарзандларимиз фойдаланаётган мактаб анжомларидан ҳам бир қанча афзаллик томонлари бор.

Айни чоғда, Президентимиз кўргазма билан танишув асносида уқтирганидек, биз янги мактаб жиҳозларини кечаги ва бугунгилари билан солиштириб эмас, балки Европа ва, умуман, ривожланган мамлакатлардаги намуналарга қиёслашимиз, ана шундай юқори эталон даражасини эътиборда тутиб иш кўришимиз даркор. Бунда, аввало, мактабда таҳсил оладиган фарзандларимизнинг бўй-басти, соғлом униб-улғайиши билан боғлиқ муҳим омиллардан тортиб, уларнинг ички дунёси, орзу-ҳаваслари ва интилишларигача эътиборга олиниши лозим.

Юртбошимиз таъбири билан айтганда, янги қурилган ва таъмирланган гўзал ҳамда шинам мактаблар ўзига ярашиқли замонавий жиҳозлар билан таъминланиши зарур. Токи Париж ёки Лондондаги мактабларни кўрган киши, айтайлик, Қўқон, Шаҳрисабз ёхуд Нукусдаги мактабларни улар билан таққослаганда қойил қолсин. Энг аввал, фарзандларимиз иқболи учун яратиб берган бутунлай янгича шарт-шароитлардан ўзимиз фахрланайлик.

Ушбу тендер-танлов кўргазмасини ташкил этишдан асосий мақсад мактаб ўқувчилари фойдаланадиган жиҳозларнинг сифати, қулайлиги, дизайни борасидаги талаб ва таклифларни пухта ўрганиш учун имконият яратишдир. Зотан, тендер-танловда мақбул топилган, аввало, ўқувчилар, педагоглар, мутасаддилар эътирофига сазовор бўлган мактаб жиҳозларини тайёрлаш учун келгусида тегишли фирма ва корхоналарга давлат буюртмалари берилади.

Масалан, дастлабки пайтда биргина партанинг ўзидан қарийб 600 минг дона буюртма бериш учун эҳтиёж мавжуд. Агар барча янги қурилган, таъмирланган мактабларимиз учун зарур ҳар бир жиҳозни шу тариқа пухта қўшиб-кўпайтириб, юзага келган рақамларни пулга чақадиган бўлсак, каттагина миқдор келиб чиқиши аниқ.

Узоққа бормайлик, биргина жорий йилда мактаб анжомлари хариди учун 42 миллиард сўм маблағ сарфлаш кўзда тутилган. Бу пулларни фарзандларимиз замонавий таълим-тарбия олиши учун етарли шароит яратиш мақсадида унумли ва оқилона сарфламоғимиз шарт. Хайрли ва улуғвор мақсадларимизга аталган пуллар беҳуда соврилишига зинҳор йўл қўймаслигимиз керак. Ҳаёт, замон тақозоси, Президентимиз талаби шу!

Тендерда иштирок этган 150 дан ортиқ фирма ва компаниялар орасидан маҳсулотининг сифати, ташқи кўриниши, дизайни, нархи каби кўрсаткичлар бўйича танлаб олинган 47 корхона ушбу кўргазмада ўз жиҳоз ва ускуналари билан қатнашаётгани ҳам бу нечоғли масъулиятли вазифа эканини кўрсатиб турибди.

Жумладан, «Файз» очиқ акциядорлик жамияти турли хил мактаб кабинетлари учун мебель, «Стеклопластик» очиқ акциядорлик жамияти 1-2, 3-4, 5-7 синф хоналари жиҳозлари, «Эл-холдинг» очиқ акциядорлик жамияти кимё, физика, биология хоналари учун ўқув-техника жиҳозлари, «Қатрис» корхонаси расм-чизмачилик хонаси учун асбоб-ускуналар, «ЎзРусОлийгоҳ» корхонаси лингофон синфлари учун жиҳозлар, Ҳисоблаш техникасига хизмат кўрсатиш корхонаси спорт анжомлари намуналарини намойиш этаётир.

Хўш, ушбу корхоналар маҳсулотларидан энг мақбулини қандай танлаб олиш керак? Бу борада Президентимиз билдирган тавсияларни амалда қўллаш айни муддаодир.

Биринчидан, ўз маҳсулотларини таклиф этаётган корхоналар жиҳозларига дарров буюртма бермасдан, ушбу анжомларни маълум муддат муайян ҳудудлар мактабларида атрофлича синовдан ўтказиб кўриш керак.

Иккинчидан, бундай синов учун битта корхона эмас, балки икки ёки учта корхонанинг муқобил жиҳозларини танлаб олиш ўринлидир.

Учинчидан, мактаб жиҳозлари синови даврида аввало, ўқувчилар, ўқитувчилар, таълим соҳаси фидойилари, ота-оналардан тортиб, тегишли мутахассисларнинг фикр-мулоҳазалари батафсил ўрганилиши даркор. Айниқса, компьютер хоналари жиҳозлари синови алоҳида мутахассислар иштироки ва кузатуви остида ўтказилиши, зарур бўлса, бу борада махсус лабораториялар ташкил этиш мақсадга мувофиқдир.

Тўртинчидан, синов муддати якунига етгач, ҳар бир маҳсулотнинг тажриба даврида ўрганилган барча ижобий-салбий жиҳатлари жамланиб, чуқур таҳлилдан ўтказилиши зарур. Шундан сўнггина тегишли корхонага - кўрсатилган талаб ва истакларни инобатга олган ҳолда ишлаб чиқариш шарти билан - муайян маҳсулотга буюртма бериш мумкин бўлади.

Бизнингча, бундай тендер ва кўргазмаларни ўтказишдан кўзланган яна бир муҳим мақсад бу масалада жамоатчилик фикрини уйғотишдир. Негаки, бундай кўргазмалар одамлар давлат ва умуммиллат аҳамиятига молик масалалар билан шуғулланиши, эл-юрт тақдири, фарзандлари келажагига дахлдорлик туйғуси билан яшаши, ҳар бир раҳбар, тадбиркор, фермер, борингки, ҳар бир фуқаро ўзининг амалий ишлари, қимматли таклиф-мулоҳазалари билан бу жараёнларда фаол иштирок этиши учун муҳим омил бўлиб хизмат қилади.

Ростини айтганда, қайси замонда, ким томонидан мактаб партаси қандай бўлиши кераклиги тўғрисида жамоатчилик фикри сўралган? Ахир, яқин-яқингача лоақал ўқитувчиларнинг бу ҳақдаги фикри инобатга олинганми? Йўқ, албатта. Шу маънода, наинки давлат ва жамият қурилишига дахлдор ўта муҳим масалалар, ҳатто таълим тизимига жорий этилаётган ҳар қандай ўзгаришлар, шу жумладан, янги намунадаги мактаб биноларини барпо этиш, уларни замонавий жиҳозлаш, илғор андозалардаги дарслик ва қўлланмалар билан таъминлаш жараёнлари халқимиз билан бевосита маслаҳатлашув асосида амалга оширилаётгани эътирофга сазовордир.

Янада соддароқ айтганда, янги, замонавий мактабларимиз учун танлайдиган жиҳозлар биринчи навбатда ўқувчиларга, ўқитувчиларга, ота-оналарга ёқсин, умуман, халқимизнинг нозик дидига мос ва албатта, келажак мақсадларимиз ижобати йўлидаги барча талабларга тўлиқ жавоб берадиган бўлсин.

Ҳа, неча-неча аждодларимиз орзу-армони ушалган - халқимиз Истиқлолга эришган бугунги дориломон кунларда маърифатпарвар бобомиз Абдулла Авлонийнинг «Эй миллат, ухлама, илм олур чоғи, Ҳар миллат илм олди - ёнди чироғи», деган ўтли мисралари қайтадан долзарблик касб этмоқда. Мактаб таълимини ривожлантириш жабҳасида олдимизда турган залворли, айни чоғда шарафли юмушлар кўлами ўзини шу юртнинг ватанпарвари деб билган ҳар бир инсондан фикрий уйғоқликни, ташаббускорлик ва фаолликни тақозо этаётир.

Кўргазма мутасаддиларининг маълум қилишича, кейинги кунларда «Ўзэкспомарказ»да намойиш этилаётган мактаб жиҳозлари кўргазмасига келувчилар сони янада кўпайган. Шу муносабат билан кўргазма намойиши бир ҳафта муддатга узайтирилган. Ҳозиргача мактаб жиҳозларини такомиллаштириш бўйича юзлаб таклифлар тушган.

Дарвоқе, Сиз ушбу кўргазмада бўлдингизми? Бормаган бўлсангиз боринг, кўринг, ўз фикр-мулоҳазаларингизни билдиринг. Бугун бу борада амалга оширадиган ҳар бир эзгу ишимиз фарзандларимизнинг етук ва баркамол инсонлар бўлиб тарбия топиши йўлидаги муҳим қадам эканини унутманг.

Ғулом МИРЗО, ЎзА шарҳловчиси.

Ишонч ортмоқда

(Боши 1-бетда)

Фермер хўжаликлари билан шартномавий муносабатга киришган хўжалик юритувчи субъектлардан уларга етказилган зарарлар қопланган, айбдор мансабдор шахсларга нисбатан жиноий жавобгарликкача бўлган чоралари қўлланилган.

2005 йилнинг ўтган уч ойида эса фермер хўжаликлари фойдасига 1174 та иш юзасидан 1,3 миллиард сўмлик маблағларни ундириш тўғрисида хўжалик судларининг ҳал қилув қарорлари чиқарилган.

Шунингдек, фермерларнинг бузилган ҳуқуқлари ва қонун билан қўриқланадиган манфаатларини суд орқали ҳимоя этиш баробарида хўжалик судлари томонидан қонунбузилиш ҳолатларининг олдини олиш, айбдор шахсларни тегишли жавобгарликка тортиш чоралари ҳам кўриб борилмоқда.

–Ҳуқуқларини тиклаш, ўзларига етказилган зарарни ундириб бериш, айбдор шахсларни жавобгарликка тортиш масаласида даъво аризаларини киритиш ҳуқуқидан фермерлар етарли даражада фойдаланишаётирми?

–Мутасадди идора ва ташкилотлар, жумладан, хўжалик судлари томонидан олиб борилаётган ҳуқуқий тарғибот ишлари натижасида мазкур соҳа вакилларининг бузилган ҳуқуқларини тиклашни сўраб хўжалик судларига мурожаат қилишлари тобора фаоллашмоқда. 2004 йилда фермер хўжаликлари иштирокидаги ишларнинг барчаси сайёр суд мажлисларида кўриб, ҳал этилганлиги, суд мажлислари жараёнларида улар ўртасида ўтказилган кенг тушунтиришлар ўз самарасини бермоқда.

Энг муҳими, бугунги фермер, масалан ўтган асрнинг 90-йилларига қараганда тамомила бошқача тафаккур билан меҳнат қилмоқда. Улар ўз ҳақ-ҳуқуқлари ва мажбуриятларининг нималардан иборат эканлигини теран англаш йўлидадир. Йилдан-йилга фермерларнинг ўз ҳуқуқларини ҳимоя этишини сўраб қилаётган мурожаатларининг сони ортиб бормоқда. Масалан, ўтган йили фермерлардан хўжалик судларига салкам етти мингга яқин даъво аризалари тушди. Бу олдинги йилга нисбатан бир ярим мингта кўпдир. Шунингдек, 2003 йилда фермер хўжаликларининг даъво аризаларига асосан улар фойдасига 2 миллиард 419 миллион сўм ундирилган бўлса, бу рақам 2004 йилда салкам тўрт баробарга ошганлигининг ўзиёқ фикримиз далилидир.

Айниқса, Хоразм, Қашқадарё, Жиззах, Тошкент вилоятларида фермерлар ўз ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилишни сўраб кўпроқ хўжалик судларига даъво аризалари киритишаётир.

Топширилган ҳар бир даъво аризалар хўжалик судлари томонидан синчиклаб ўрганилиб, адолатли қарор чиқарилишига эришилаётир.

Масалан, Қуйи Чирчиқ туманидаги "Азизбек-Берк" фермер хўжалиги хўжалик судига даъво аризаси билан мурожаат қилади. Аризада тумандаги пахта тозалаш заводи унга топширган маҳсулоти ҳақини бермаётганлиги айтилади.

Тошкент вилояти хўжалик судининг ҳал қилув қарори билан "Мустақиллик пахта тозалаш заводи" АЖ томонидан "Азизбек-Берк" фермер хўжалиги фойдасига 1015891 сўм ундириб берилди.

Бухоро вилояти Вобкент туманидаги "Наимбобо-98" фермер хўжалиги даъво аризаси билан хўжалик судига мурожаат қилиб, "Янгиобод" сувдан фойдаланиш уюшмасидан етказилган зарарни ундиришни сўраган.

Гап шундаки, ушбу фермер хўжалиги "Янгиобод" сувдан фойдаланиш уюшмаси билан 38 гектарни суғориш тўғрисида шартнома имзолайди. Бироқ сувдан фойдаланиш уюшмаси ўз мажбуриятларини лозим даражада бажармай, фермер хўжалигига зарар етказган. Натижада суднинг "Янгиобод" СФУ ҳисобидан фермер фойдасига 8,7 миллион сўм моддий зарарни ундириш тўғрисида ҳал қилув қарори чиқарилди.

Маълумки, хўжалик судларига мурожаат қилишда даъвогарлар маълум миқдорда давлат божи тўлайдилар. Фермерлар эса ўз ҳақ-ҳуқуқларини, манфаатларини ҳимоя этишни сўраб хўжалик судларига мурожаат қилишда давлат божи тўлашдан озод этилганлар. Эндиликда бундай имтиёздан фойдаланувчилар сони яна кенгайди. Барча қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқарувчилар билан энди туманларнинг қишлоқ ва сув хўжалиги бўлимлари ҳам қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқарувчиларининг ҳуқуқларини ҳимоя этишларини сўраб, судларга давлат божисиз мурожаат этишлари мумкин.

Аммо фермерлар ҳамма вақт ҳам ўзларига берилган имкониятдан тўлиқ ва самарали фойдаланаяпти деб бўлмайди.

Баъзида уларда ҳуқуқий билимнинг етишмаслиги, журъат қилолмаслик, андишага бориш, ўзига ишончсизлик уларнинг судга мурожаат қилишига халал беради.

–Фермерларнинг ҳуқуқлари кўпроқ қайси ҳолатларда бузилаётир ёки фермерлар қандай қонун бузилишларига йўл қўйишаётир?

–Амалиёт таҳлиллари кўрсатишича, айрим фермерлар даъво аризаси тақдим этишнинг бирламчи қоидаларига ҳам баъзида риоя этмайдилар. Ҳатто имзоланмаган ёки даъво аризасини имзолашга ваколати бўлмаган шахслар томонидан имзоланган ҳужжатлар судга юборилади, иш учун аҳамиятли бўлган, фермернинг қўлида турган ҳужжатлар даъво аризасига илова ҳам қилинмайди. Оқибатда ортиқча сарсонгарчилик, қийинчиликлар юзага келади.

Агар фермерлар томонидан даъво аризаларининг киритилишига сабаб бўлаётган, уларнинг ҳуқуқлари ва қонун билан қўриқланадиган манфаатларини бузаётган баъзи ҳолатларга эътибор қаратадиган бўлсак, хўжалик судлари амалиёти фермер хўжаликларини ташкил этиш, уларнинг нормал фаолият юритиши, ҳокимият, банк, солиқ ва бошқа идоралар, шунингдек, турли хил тайёрловчи, хизмат кўрсатувчи ташкилотлар билан муносабатларини йўлга қўйишда ҳалигача айрим муаммолар сақланиб қолаётганлигини кўрсатмоқда. Биргина мисол: Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 12-моддасида давлат органининг ёки фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органининг қонун ҳужжатларига мувофиқ бўлмаган ҳужжатини ҳақиқий эмас, деб топиш белгиланган. Мазкур моддага биноан, давлат органининг ёки фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органининг фермер хўжаликларига нисбатан чиқарилган, қонун ҳужжатларига мувофиқ бўлмаган, фермерларнинг ҳуқуқлари ва қонун билан қўриқланадиган манфаатларини бузадиган ҳужжати суд томонидан ҳақиқий эмас, деб топилиши мумкин. Хўжалик судларининг қарорлари билан 2004 йил давомида фермер хўжаликларига нисбатан чиқарилган бу каби ҳужжатларнинг 100 дан ортиғи ҳақиқий эмас деб топилган, яъни бекор қилинган. Фермер хўжаликларидан ноқонуний олиб қўйилган салкам 3.356 гектар ер майдонлари уларга қайтарилган. Бу билан фермер хўжаликларининг ҳуқуқлари ҳимоя қилинган, уларга етказилган зарарлар ундириб берилган. Бу каби ҳолатларга биринчидан, айрим мансабдор шахсларнинг қонунларни яхши англамаслиги ёки буни истамаслиги, иккинчидан, Президентимиз И.А.Каримов таъбири билан айтганда, "*тадбиркорлар фаолиятига нохолис, тирноқ остидан кир қидириш кайфияти билан қараш...*"нинг ҳали-ҳануз учраётганлигидир.

Ўз навбатида баъзи фермер хўжаликлари томонидан қатор қонунбузилишларга ҳам йўл қўйилаётганлигини таъкидламасликнинг иложи йўқ. Айниқса, давлат эҳтиёжлари учун контрактация шартномаларига асосан пахта, ғалла каби қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш, ердан фойдаланишда ҳуқуқбузарликлар ҳамон учраб турибди. 2004 йилда ерлардан мақсадсиз фойдаланганлиги учун ер майдонларини айрим фермер хўжаликларидан қайтариб олиш тўғрисида хўжалик судларининг ҳал қилув қарорлари чиқарилган.

Масалан, Сирдарё вилояти Сайхунобод туманидаги "Солижон Ибрагимов" фермер хўжалиги 2004 йилда тузилган контрактация шартномаси бўйича 57 тонна пахта етказиб бериши лозим бўлса-да, амалда 7,4 тонна пахта хомашёси топширган. Бу фермернинг ердан оқилона фойдаланмаслиги натижасидир.

Сирдарё вилоят хўжалик судининг ҳал қилув қарори билан Сайхунобод туман ҳокими ва "Солижон Ибрагимов" фермер хўжалиги ўртасида тузилган ер участкасини узоқ муддатли ижарага бериш шартномаси бекор қилинди.

Ёки Янгийўл туманидаги "Исматилла" фермер хўжалиги раҳбари Х.Кўчқоров 20 гектар ерга пахта чигити қадаб, 391 килограмм пахта хомашёсини топширган. Фермернинг бу ҳаракатини қандай изоҳлаш мумкин? Шунинг учун суд қарори билан фермер хўжалиги ихтиёридаги 40,1 гектар ер қайтариб олинди.

Шунингдек, ердан унумли фойдаланмаган, тузилган шартнома шартларини бажармаган Навбаҳор туманидаги "Хайри Амин", Хоразм вилояти Янгибозор туманидаги "Холжон Воисова", Деҳқонобод туманидаги "Илғор" фермер хўжаликлари ихтиёридаги ерлар ҳам суд қарорлари билан қайтариб олинди.

–Фермер хўжаликлари томонидан давлат эҳтиёжлари учун маҳсулот етказиб бериш юзасидан тузилган шартнома мажбуриятларининг бажарилмаслигида хизмат кўрсатувчи ташкилотларнинг ҳам айби бўлаётирми ва уларга нисбатан қандай чоралар кўрилаётир?

–Ҳақиқатдан ҳам айрим ҳолларда фермер хўжаликлари томонидан давлат эҳтиёжлари учун маҳсулот етказиб бериш юзасидан тузилган шартномаларнинг тўлиқ ижро этилмаслиги уларга хизмат кўрсатувчи ташкилотлар ўз мажбуриятларини лозим даражада бажармаганликлари оқибатида ҳам юз бермоқда.

Шу ўринда суд амалиётидан олинган бир мисолга мурожаат қиламиз.

Бўка туманидаги "Эсонполвон" фермер хўжалиги даъво аризаси билан хўжалик судига мурожаат қилиб, Бўка тумани "Пилла" масъулияти чекланган жамияти ҳисобидан 82.355 сўм ҳақини ундириб беришни сўрайди.

Иш ҳужжатларига кўра фермер хўжалиги "Пилла" жамиятига 135 килограмм пилла етказиб бериш бўйича контрактация шартномаси имзолаган. Фермер шартнома шартини ортиғи билан бажариб, 150 килограмм пилла маҳсулоти етказиб берган. Лекин "Пилла" жамияти етказиб берилган маҳсулот учун ўз вақтида ҳисоб-китоб қилмаган.

Суд қарори билан "Пилла" масъулияти чекланган жамияти ҳисобидан "Эсонполвон" фермер хўжалиги фойдасига 72048 сўм асосий қарз ундириб берилди.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, хўжалик судлари томонидан қишлоқ хўжалигида қонун талабларини, шартнома интизомини қўпол равишда бузаётган айбдор мансабдор шахсларга нисбатан маъмурий, моддий, интизомий ҳамда жиноий жавобгарликкача бўлган таъсир чоралари қўлланилмоқда. 2004 йилда 3820 та ана шундай таъсир чоралари қўлланилган бўлиб, уларнинг 200 дан ортиғи бевосита ҳокимлик, бошқарув ва назорат органлари вакилларига нисбатандир. Бундан ташқари, кўрилган ишлар бўйича аниқланган қонунбузилишларни бартараф этиш, келгусида уларга йўл қўймаслик чораларини кўриш мақсадида тегишли идора, ташкилот ва муассасаларга тақдимномалар ҳам мунтазам киритиб борилмоқда.

–Хўжалик судлари чиқарган қарорларни таъминлаш бўйича қандай ишлар қилинаётир?

–Бугунги кунда суд ҳужжатларининг ижроси масаласига давлатимиз томонидан жиддий эътибор қаратилмоқда. Чунки суд қарори ижроси билан кучлидир. Шу боис, Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 114-моддасида суд ҳокимияти чиқарган ҳужжатлар барча давлат органлари, жамоат бирлашмалари, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, мансабдор шахслар ва фуқаролар учун мажбурийлиги белгиланиб, бу билан суд ҳужжатлари ижросини таъминлашнинг конституциявий асослари яратилган.

Мулкчилик шаклидан қатъий назар, давлат органлари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар ҳамда улар мансабдор шахсларининг хўжалик судлари қарорларининг лозим даражада бажарилмаганлиги учун масъулиятини ошириш мақсадида 1997 йил 5 февралда Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Хўжалик судлари қарорларининг ижросини таъминлашга оид чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони қабул қилинган. Мазкур Фармонга мувофиқ, 1997 йилдан буён Олий хўжалик суди ва жойлардаги хўжалик судлари қошида суд қарорлари ижросини назорат қилувчи жамоатчиликка асосланган доимий ишчи гуруҳлари фаолият кўрсатмоқда.

Мазкур ишчи гуруҳларининг асосий фаолияти суд ҳужжатлари ижросини таъминлашни мунтазам мувофиқлаштириб бориш билан бирга ижро борасида йўл қўйилаётган қонунбузилишларга нисбатан ўз вақтида муносабат билдириш, уларни бартараф этиш, олдини олиш чораларини белгилаб беришдан иборатдир. Бинобарин, суд ҳужжатлари ижросини таъминлаш соҳасида йўл қўйилган камчиликлар юзасидан хўжалик судлари томонидан 2004 йилда 169 ҳолатда айбдор шахсларга нисбатан таъсир чоралари қўлланилган. Жумладан, 10 та жиноят иши қўзғатилган, 97 нафар мансабдор шахсдан 2,1 миллион сўм маъмурий жарима ундирилган, 60 нафардан ортиқ шахс моддий ва интизомий жавобгарликка тортилган.

Масалан, Андижон вилояти хўжалик судининг қарори ижросини таъминламаганлиги учун Хонобод шаҳар ҳокими М.Мусаевга нисбатан жиноят иши қўзғатилди. Унга 2166060 сўм миқдорида жарима жазоси қўлланилди ва қўшимча чора сифатида муддати икки йил давомида раҳбарлик лавозимларида ишлаш ҳуқуқидан маҳрум этилди.

Ҳаётимизнинг омили, фаровонлигимизнинг асоси бўлмиш ерларнинг асосий қисми бугун фермерлар қўлида. Уларнинг самарали ишлашлари, ривожланишлари, мустақил фаолият юритиши учун тўлиқ кўникма ҳосил қилишлари уларга берилган ҳуқуқ ва имтиёзлардан қай даражада фойдаланишларига боғлиқ. Бу ўринда биз хўжалик судлари ходимлари уларга доимо кўмакдош, уларнинг ҳуқуқ ва манфаатлари қонун ҳимоясидадир.

Суҳбатдош: Абдураззоқ КАРИМОВ, "Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

МУКА 1 сорт 198,8 ▼ - 0,6	МУКА 2 сорт 180,9 ▲ + 0,6	ШРОТ 65,0 ▼ - 3,0	ШЕЛУХА 25,0 ▼ - 3,8	ПОЛИЭТИЛЕН F-0220-S 1283,0 ▼ - 12,2	ПОЛИЭТИЛЕН P-Y342 1386.5 ▼ - 2,7	ПОЛИЭТИЛЕН WC-Y 436 855,4 ▼ - 144,5	АММОФОС 244,8 ▼ - 0,1

Барқарорлик омиллари

Ҳар бир мамлакат иқтисодини ривожлантиришда, маълум мақсадларга эришишда тижорат банкларининг ўрни беқиёсдир. Шунинг учун ҳам уларнинг фаолиятини жуда муҳим, керакли соҳа деб таъкидлашимиз мумкин. Замонавий банк иши – бу самарадор бизнес. Бу бизнеснинг қай даражада ўсиб бориши, бевосита ривожланган ва ривожланаётган мамлакатлар иқтисодиётида кузатилмоқда.

Шу ўринда бу соҳанинг республикамизда ҳам ривожланганлигини эътироф этишимиз мумкин. Чунки шу қисқа давр мобайнида мамлакатимизда бозор иқтисодиётига мос бўлган икки поғонали банк тизими вужудга келтирилди ва ушбу тизим жадал равишда такомиллашиб бормоқда.

ИҚТИСОД

Танланган йўл – бозор иқтисодиётида ҳар доим рақобат деган бозор унсури етади. Бундан, албатта, банклар ҳам мустасно эмас. Ана шу рақобат йўлида банклар учун энг муҳим вазифалардан бири бу ўз мажбуриятларини бажариш, яъни ликвидлигидир. Умуман олганда, тижорат банклари фаолиятининг самарадорлигини учта бир-бирига боғлиқ омиллар таъминлайди. Булар – банк фаолиятининг юқори даромадлилиги (фойдалилиги), ликвидлик ҳамда тўловга лаёқатлилик.

Шу ўринда ушбу уч омилга батафсилроқ тўхталиб ўтсак. Банк ликвидлиги – ўз вақтида йўқотишларсиз ва ортиқча харажатларсиз омонатчилар ва кредиторлар олдидаги ўз мажбуриятларини бажара олишидир. Яъни уни қўйилган омонатларимизни олишда ва кредит олиш бўйича мурожаат қилганимизда банк талабларимизни тўлиқ қондира олишидир.

Чунки, ўтган йиллар мобайнида банклар фаолиятида "ликвидлик" термини лотинча сўздан олинган бўлиб, "окинган", "оқувчан" деган маънони англатади. Иқтисодий моҳиятидан келиб чиқадиган бўлсак, бу моддий қимматликларнинг ва бошқа активларнинг тезда сотилиши ва пулга айланиши ифодаланади. Банк ликвидлиги деганда эса юқорида айтиб ўтганимиздек, банкнинг ўз активларини тезда пул маблағларига айлантира олиш қобилияти ва шу орқали мажбуриятларини қондира олишлиги тушунилади. Кўпинча "ликвидлик" ва "тўловга лаёқатлилик" терминларини адаштириш ҳоллари учрайди. Умуман, банклар учун барқарор фаолият юритишида ликвидлик – биринчи омил. Тўловга лаёқатлилик – иккинчи омил деб эътироф этилади. Тўловга лаёқатлилик "ликвидлик"ка нисбатан кенгроқ тушунча бўлиб, банкнинг зарур муддатларда давлат, банклар, кредиторлар, омонатчилар олдидаги мажбуриятларини тўла суммада бажара олиш лаёқатини билдиради.

Банклар ликвидлигини эҳтиёж сифатида келтириб чиқарувчи бу банк мажбуриятларидир. Банк мажбуриятлари мавжуд ва балансдан ташқари мажбурият (потенциал)лардан иборат.

Шуни қайд этиш зарурки, банкнинг даромадлилиги ва ликвидлиги тескари мутаносиб кўрсаткичлардир. Юқори ликвидликни таъминлаш банкнинг юқори даромадлилигига қарама-қарши, чунки ликвид активлар ноликвид активларга нисбатан кам фоиз келтиради. Албатта, банк активлари таркибида ликвид активларнинг, яъни ишламайдиган активларнинг кўпайиши ижобий ҳол эмас. Бошқа томондан энг кўп фойдали активлар йўлида фаол сиёсат олиб бораётган банклар ликвидлик активлари рухсат этилган энг кичик даражада сақлаб туришга ҳаракат қиладилар. Лекин шу ерда Марказий банкнинг ликвидлик таъсирини унутмаслик керак. Ҳозирги вақтда ривожланган хорижий мамлакатлар банк амалиётида (Япония бундан мустасно) тижорат банкларининг ликвидлилигига таъсир қилиш мақсадида Марказий банк томонидан мажбурий захира сиёсати, валютавий сиёсат ва гаровли ссудалар бериш операцияларидан фаол тарзда фойдаланилмоқда. Маълум, мажбурий захира ставкалари даражасининг ингичка банкнинг юқори ликвидли активларининг улушини оширади. Банкнинг ликвидлиги ва тўловга лаёқатлилиги, молиявий барқарорлиги кредит ва депозит сиёсатига боғлиқ.

Ликвидлик бўйича яна муҳим масалалардан бири бу тижорат банкларининг ликвид маблағларга бўлган эҳтиёжидир. Бу эҳтиёжни уларга бўлган талаб ва таклиф нуқтаи назаридан кўриш мумкин. Бизга маълумки, банклар ҳаётида ликвид маблағларга нисбатан дефицитни ёки ортиқчалик кузатилади. Иккала ҳолда ҳам тижорат банклари тайёр турмушлари лозим, чунки юқорида айтиб ўтилганидек бу банк фаолиятида доимо пассивлардан. Банклар қандай ва қайси вақтда ортиқча ликвидлиликнинг юзага келишини ва унга қандай қарашлари зарур. Камдан-кам ҳолларда банк ликвид маблағларга талаб ва таклифи тенглашади.

Хулоса қилиб айтиш мумкинки, умуман тижорат банклари ликвидлигини сақлаб қолиш бир қатор омиллар билан, албатта, дарё заифлиги билан эмас. Бу банк активлари ва пассивлари ўртасидаги мутаносибликни доимо таъминлаш лозим. Лекин уни фойдали ва ишончли ақл билан ҳал қилиш зарур. Шу билан ҳамоҳанг тарзда банкларда ҳам ҳудди шу ҳолат. Ликвид маблағлар пассивларининг бошқарилиши "олтин қоида" мавжуд. Унга биноан жалб қилинган пассивлар муддати ва миқдори билан мос келиши зарурдир. Шундагина банк етарли даражада фойда олган ҳолда мажбуриятларини бажариб, фаолиятини барқарор давом эттиради.

Азамат АҲАДОВ,
Ғанишер АБРАЕВ,
Тошкент Молия институти магистрантлари.

Вазирлар Маҳкамасининг қарорларига мувофиқ ўтган йили республикамизнинг Андижон, Бухоро, Жиззах, Навоий, Наманган, Самарқанд, Фарғона ва Хоразм вилоятларидаги фермер хўжаликларининг давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган пахта хом ашёси ва ғалла ҳосилини етиштириш билан боғлиқ харажатларини имтиёзли фоизда кредитлаш амалга оширилди.

"ҒАЛЛАБАНК": Фермерга мададкормиз

Бу йилдан бошлаб эса Қорақалпоғистон Республикаси ва бошқа вилоятларда ҳам бу иш давом эттирилади. Ҳозирги кунга келиб банк томонидан 4700 га яқин фермер хўжаликларига хизмат кўрсатилган ҳолда уларга 2005 йил давлат эҳтиёжлари учун пахта ва ғалла етиштириш харажатларини молиялаштириш мақсадида жами 4876,2 миллион сўм миқдорида имтиёзли кредит маблағлари ажратилди.

Хўш, имтиёзли кредитлаш механизми афзалликлари нимадан иборат? Буни "Ғаллабанк"нинг етакчи мутахассиси Фахриддин Аҳмедов шундай изоҳлади:

– **Биринчидан**, фермерларни имтиёзли кредитлаш механизмининг амалиётга қишлоқ хўжалигининг ўзига хос хусусиятларини инобатга олган ҳолда иқтисодиётнинг ўтиш даврига хос тарзда қўлланилиб келинган режали-тақсимот механизмини бекор қилиб, унинг ўрнига бозор иқтисодиёти талабларига мос равишда ишлайдиган, яъни фермер хўжаликларининг маҳсулот етиштириш билан боғлиқ харажатларини умумий меъёрлар асосида кечиктирмай молиялаштириш масаласини ҳал этади. Фермер хўжаликларига Жамғарма томонидан агротехник карталардан келиб чиқиб, маълум бир йўналиш бўйича транш маблағлари бўнак сифатида ажратилар эди ва шу вақтда уларга ажратилган йўналиш бўйича маблағлар ўзлаштирилмаслик ҳоллари мавжуд эди.

Иккинчидан, ушбу механизм асосида аввалламбор қишлоқ хўжалиги соҳасидаги асосий тадбиркор ҳисобланган фермер хўжаликларининг кредит, суғурта, молия бозорининг бошқа инструментларидан кенгроқ фойдаланиш имкониятлари яратилди.

Шунинг билан бирга, кредитлар имтиёзли шартларда берилгани ҳолда, улар бўйича ҳисобланган фоизлар якуний ҳисоб-китоблар бошланган даврларда ундирилади.

Учинчидан, бир вақтнинг ўзида янги механизм қишлоқ хўжалик корхоналарининг маҳсулот етказиб берувчилар билан ўзаро ҳисоб-китобларнинг тенг ҳуқуқли иштирокчисига айлантирган ҳолда, тўлов интизомига риоя этилишини таъминлайди. Натижада, фермер хўжаликлари маҳсулот етказиб берувчилар ва хизмат кўрсатувчиларга тўловларни камида 30 фоизини олдиндан тўлашга имконият яратилди.

Шуни таъкидлаш лозимки, 2004 йилнинг 24 декабрида Вазирлар Маҳкамаси томонидан қабул қилинган 607-сонли қарорига мувофиқ фермерларнинг имтиёзли кредитлаш тартибларига киритилган ўзгартиришларга кўра улар томонидан олинадиган имтиёзли кредитларни қайтарилишининг асосий таъминоти ҳисобланган суғурта полисларини, эндиликда кредит қайтмаслик хавфини суғурталаш воситаси сифатида расмийлаштириш бевосита банкларнинг ўзи амалга ошириб келмоқда ва суғурта бадаллари ҳам тижорат банклари томонидан тўланади.

Бу эса ўз навбатида фермерларнинг кредит олиш бўйича ҳужжатларни расмийлаштириш билан боғлиқ вақтини тежаш имкониятини беради, албатта.

– Фермернинг вақтидан унумли фойдаланиши банк филиалларининг уларга яқин жойларда очилишига ҳам боғлиқ бўлса керак?

– Албатта, фермерларга хизмат кўрсатиш маданиятини янада ошириш, банк хизматларининг қишлоқ жойларига тезроқ кириб боришини таъминлаш асосида фермерларнинг узоғини яқин қилиш мақсадида банк томонидан 2004 йил мобайнида мини-банк тузилмалари тармоғини режали тарзда кенгайтирилиши амалга оширилди.

Жумладан, банк томонидан ўтган йили фермер хўжаликларига хизмат кўрсатувчи янги 16 та мини-банклар очилган бўлса, жорий йилнинг ўтган даври мобайнида қўшимча тарзда 7 та янги мини-банклар ташкил этилиб, ишга туширилди ва улар сони 69 тага етди. Бугунги кунда мазкур мини-банклар орқали нафақат фермер хўжаликларига хизмат кўрсатиш, балки мулкчилик шакли турли хил бўлган хўжалик субъектларининг ҳисоб-китоб ва пул ўтказиш операциялари, жисмоний ва юридик шахслардан қулай ва манфаатли банк депозитларига бўш пул маблағларини қабул қилиш, қисқа ва узоқ муддатларга кредитлар бериш, лизинг, факторинг хизматлари, шунингдек, коммунал тўловларни қабул қилиш каби банк хизматлари жорий этилган. Бундан ташқари, янги ташкил этилган мини-банклар қошида валюта айирбошлаш шохобчалари фаолияти ҳам йўлга қўйилди.

Жорий йилнинг ўзида мини-банклар фаолиятининг кенгайтирилиши ҳамда янги мини-банклар ишга туширилиши муносабати билан жойларда қўшимча равишда 30 дан ортиқ янги иш ўринлари яратилди.

– Ўтган йили қишлоқ хўжалигини молиявий қўллаб-қувватлашга оид қатор чора-тадбирлар амалиётга татбиқ этилгандан хабардормиз. Бу борада 2005 йилдаги режалар қандай?

– 2004 йил давомида банкнинг ўз маблағлари ҳисобидан қишлоқ хўжалиги корхоналарини зарур техника билан таъминлаш мақсадида 3230,9 миллион сўм кредит маблағлари ажратилган бўлса, жорий йилнинг ўтган даври мобайнида эса ушбу мақсадларга 381,5 миллион сўм маблағ йўналтирилди. Жорий йилда ажратилган маблағларнинг 168,2 миллион сўми фермер хўжаликларига, 213,3 миллион сўми эса МТПларга тўғри келиб, 110,8 миллион сўмлик қишлоқ хўжалик техникаси ва 270,7 миллион сўмлик эҳтиёт қисм ҳамда двигателлар сотиб олинди. Банк томонидан 2005 йил давомида Халқаро тараққиёт ва тикланиш банки кредит линияси ҳисобидан 600,0 минг АҚШ доллари миқдоридаги маблағни қишлоқ хўжалигини ривожлантириш мақсадида, яъни техника ва эҳтиёт қисмлар, турли инфратузилмаларни ташкил этиш юзасидан йўналтириш бўйича чора-тадбирлар белгилаб олинди.

(Ўз мухбиримиз)

Президент самолётининг ҳалокати

Гондурас давлати президентининг самолёти Кариб денгизига қулаб тушди.

ВВС хабарларига кўра, самолётда мамлакат раҳбари Рикардо Мадуро ва унинг қизи Лорена бўлган. Ҳалокат жойига зудлик билан етиб келган қутқарувчилар уларни қутқариб қолишган. Президент ва учувчи енгил жароҳат олган. Ҳалокатга самолётдаги техник носозлик сабаб бўлганлиги айтилмоқда.

Огоҳ этмоқда

Японияning NHK телеканали Шимолий Корея яқин радиусли (100 км) ракетани қўллагани хусусида хабарлар тарқатган.

Хабарларга кўра, баллистик ракета Япония денгизига қарата учирилган.

1998 йил Шимолий Кореянинг минг километр радиусли ана шундай ракетаси Япония ҳудудидан учиб ўтиб, Тинч океанига қулаган эди. Пхеньян расмийлари ракетага нотўғри старт берилди, дея Япониядан узр сўраганди. Айни дамларда АҚШ маъмурияти Шимолий Кореянинг ядровий синов ўтказиши мумкинлигидан огоҳ этмоқда.

Қотиллар аниқ бўлди

Буюк Британия фуқароси Маргарет Хассан ўлимида айбланиб бир неча ироқликлар қўлга олинган.

Ироқ хавфсизлик хизмати Бағдодда ўтказган текширувлари давомида бир хонадондан Маргарет Хассанга тегишли буюмларни топган. Қўлга олинган шахслардан беш нафари қотилликда иштирок этишганини тан олишган. CARE International халқаро ташкилотининг Ироқдаги ходими Маргарет Хассан 2004 йил 19 октябрда Бағдодда ўғирлаб кетилган ва кейинчалик жангарилар томонидан отиб ташланган эди.

Санкция ўз кучида қолди

АҚШ ҳукумати Украинага қўйилган савдо санкциясини бекор қилмаслигини маълум қилди.

Украинада лицензияга эга бўлмаган маҳсулотларни оммавий равишда ишлаб чиқариш ва муаллифлик ҳуқуқларининг бузилиши сабабли 2002 йил АҚШ ушбу давлатга савдо чекловини жорий этган эди. АҚШ савдо-сотиқ бошқармаси вакилининг сўзига кўра, Олий Рада бу соҳа қонунчилигига ўзгартишлар киритмаса, санкциянинг бекор қилиниши мавҳумлигича қолаверади.

БМТда ислоҳотлар бошланади

БМТ Хавфсизлик Кенгашининг доимий аъзолари сони кўпайтирилиши мумкин.

Бу ҳақда ташкилот Бош котиби Кофи Аннан Ҳиндистонга уюштирган сафари чоғида маълум қилди. ХКнинг доимий аъзолари кўпайган тақдирда ҳам уларга вето ҳуқуқи берилмайди. Бундай ҳуқуқ ХКнинг доимий беш аъзоси АҚШ, Буюк Британия, Хитой, Россия ва Францияда сақлаб қолинади.

Бош котибнинг БМТ ислоҳотига қаратилган бу режалари охирги йилларда ташкилотнинг жаҳон саҳнасида йўқотган обрўи ва ўрнини қайта тиклашга қаратилганлиги айтилмоқда.

INTERNET хабарлари асосида
Ш.САНАЕВ тайёрлади.

Тошкент шаҳар Шайхонтоҳур тумани ҳокимлиги томонидан 2004 йил 10 декабрда Саидов Жаҳонгир Абдуллаевич номига берилган № 092138 рақамли патент йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.
Тошкент шаҳар Бектемир тумани ҳокимлиги томонидан 2004 йил 2 ноябрда Турғунова Барно Собировна номига берилган ББ № 014763 (рўйхат рақами № 916-02) рақамли буюм бозорларида чакана савдони амалга ошириш ҳуқуқи қайд этилган рухсат гувоҳномаси йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.
Самарқанд Давлат тиббиёт институти томонидан 1993 йил 21 июнда Бегманов Алишер Қурбонович номига берилган ФВ № 972599 (рўйхат рақами № 22451) рақамли диплом йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.
Тошкент шаҳар Ер муносабатлари ва кўчмас мулк кадастрини тартибга солиш бош бошқармаси томонидан Юнусобод туманидаги Олой бозори ҳудудида жойлашган хусусий дўкон биносига Маҳкамов Арабджон Туропович номига берилган 7-13/2003 рақамли кадастр ҳужжатлари йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.
Тошкент вилояти Оққўрғон туманида рўйхатдан ўтказилган "Дилдор-К" хусусий фирмаси тугатилади. Даъволар эълон чоп этилган кундан бошлаб икки ой мобайнида қабул қилинади. Тел.: 56-49-52.
Тошкент шаҳар Акмал Икромов тумани ИИБ томонидан "Машкурахон-голд" хусусий фирмаси номига берилган думалоқ муҳр ва тўртбурчак штамп йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Ширкат ва фермер хўжаликлари раҳбарлари, иссиқхоналар соҳиблари диққатига!

"ЕР МАЛҲАМИ" ВА БИОГУМУС – ЮҚОРИ ҲОСИЛДОРЛИК МАНБАИ

Пахта, ғалла, шоли, сабзавот, картошка, мева, узум, полиз экинлари ҳосилдорлигини камида 20-25 фоиз оширишни хоҳлайсизми? Одатдагидан 15-20 фоиз кам харажат қилиб, экологик тоза ва юқори ҳосил олишни истайсизми? Унда биологик соф ўғит – "Ер малҳами" ва биогумусдан фойдаланинг.

"Ер малҳами" ва биогумусни Хоразм вилоятидаги "Биоўғит" ишлаб чиқариш корхонаси етказиб беришга тайёр.

Унинг манзили: Урганч шаҳри, Паҳлавон Маҳмуд кўчаси, 10-уй. Тел.: (8-362-22)-6-98-62; 21-1-20-18 (уяли); Корхонанинг Тошкентдаги вакили телефонлари: 125-02-04; 22-39-48.

Товар сертификатланган

"ТЕХСЕЛЬСНАБ" МЧЖ

Тошкентдаги омборхонадан Россия Федерацияси заводларида ишлаб чикарилган енгил ва юк автомобиллари хамда қишлоқ хўжалик техникалари шиналарини таклиф қилади.

Пул ўтказиш йўли билан ғалла ва пахтанинг 23210, 23220 траншларини ҳам қабул қилади.

Тошкент ш., Чилонзор-2, Гагарин кўч., 26-уй
Тел.: 77 1210, 77 1451, 79 9468, 103 7234, 158 8575.

A3

«Ўзқишлоқхўжаликмашлизинг»

Акциядорлик Лизинг Компанияси

Акциядорлари Йиллик Умумий Йиғилиши 2005 йил 3 июнда ўтказилади

Манзил: Тошкент шаҳри, Абай кўчаси, 4а. Умумий йиғилиш қатнашчилари рўйхатдан ўтиш вақти 9.00да, умумий йиғилишнинг бошланиш вақти соат 10.00да. Маълумот учун телефонлар: 144-62-73, 144-51-03. Акциядорлар Умумий Йиғилишида қатнашишга ҳуқуқи бор акциядорлар рўйхати Кузатув Кенгашининг 35-сонли баённомаси қарори асосида 3 май ҳолатига тузилади (существенный факт №07).

КУН ТАРТИБИ

1. Компаниянинг молиявий-иқтисодий фаолияти ҳақида йиллик ҳисобот;
2. Бухгалтерия балансини, фойда ва зарар ҳисобини кўриб чиқиш ва тасдиқлаш;
3. Компания тафтиш комиссиясининг хулосасини кўриб чиқиш;
4. Компания аудиторининг хулосасини кўриб чиқиш;
5. Компания Кузатувчи Кенгашини тасдиқлаш;
6. Компания тафтиш комиссиясини тасдиқлаш;
7. Компания Бошқарув раисини тасдиқлаш;
8. Компания аудиторини тасдиқлаш;
9. Компаниянинг Устав фондини кўпайтириш хамда VI-эмиссия рисоласини кўриб чиқиш ва тасдиқлаш;
10. Компания уставига ўзгартиришлар ва қўшимчалар киритиш;
11. Дивидендлар миқдори ва тўлаш тартибини тасдиқлаш;
12. Турли масалалар.

Наблюдательный совет ОАО "Электрокимёсаноат" сообщает, что следует читать пятый абзац объявления – порядковый номер сообщения – 10, опубликованной в газете "Қишлоқ хаёти" от 29.04.2005 г.: "Прекращены полномочия членов Наблюдательного совета в связи с переходом на другую работу Муратов Тулкун Ахматович, Возненко Анатолий Николаевич".

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ахбороти

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2005 йил 3 майдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек божхона ва бошқа мажбурий тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:

1 Австралия доллари	849,75	1 Польша злотийси	328,07
1 Англия фунт стерлинги	2077,49	1 СДР	1653,68
1 Дания кронаси	188,26	1 Туркия лираси	784,92
1 БАА дирхами	296,86	1 Швейцария франки	911,59
1 АҚШ доллари	1090,26	1 ЕВРО	1401,31
1 Миср фунти	188,30	10 Жанубий Корея вони	10,90
1 Исландия кронаси	17,22	10 Япония иенаси	103,58
1 Канада доллари	864,19	1 Россия рубли	39,26
1 Хитой юани	131,73	1 Украина гривнаси	215,89
1 Малайзия ринггити	286,95		

Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

Дочерное предприятие "SHISHA-IDISH", зарегистрированное хокимом Бостанликского района Ташкентской области преобразуются в СП в виде ООО "SHISHA-IDISH".
ЧФ "BAXTLI VOQEA" Юнусабадского района г.Ташкента ликвидируются. Притензии принимаются в течении двух месяцев по адресу ул.-Мавлянова, д.1а. Тел.: 137-62-64.
Беруний номли Тошкент политехника институти томонидан 1984 йили Атажанов Сагдулла Абдуллаевич номига берилган МВ-I № 057408 (рўйхат рақами № 1157-з) рақамли диплом йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Ака-ука Воҳидовлар

(Давоми. Боши газетамизнинг 50, 52, 55-сонларида)

– Жанжалларингдан жонимга тегиб кетди. Қанақа бола эмансан билмадим, кет десам ит ҳам аллақачон чиқиб кетарди.

Бу гап айниқса суяк-суягимдан ўтиб кетди. Ичимда бир нарса чирт этиб узилгандек бўлди. Мен: – Аяжон нималар деяпсиз? Ахир мен ўғлингизман-ку? Чиқиб кетиб қаерга бораман? Бирор бошпанам бўлмаса. Кейин пушмон еб юрманг!

– Кет! Жанжалларингдан ўлиб бўлдим. Пушмон емайман!

– Унда ўлдим, майли, - дедим. – Бирор жой топгунимча бир-икки кун ҳужра берарсиз.

Эми бугунгандек индамади. Эртасига эрталаб маслаҳатга Маҳамаднинг уйига бордим. У воқеани эшитиб, таассуф билан бош чайқади.

– Чакки бўлибди-ку! Ҳеч ўнгланадиган жойи йўқми?

– Йўқ, ўнгланадиганга ўхшамайди. Ҳукм қатъий ва шикоятга ўрин йўқ.

Маҳамад жилмайди. Кейин бироз ўйланиб тургандан кейин деди:

-Билмаса, бизникига кўчиб кела қолинглар, бир хона бўш ётипти.

Аввалари бўш хонада Матлаб билан ота-оналари турар эди. Яқинда Матлаб "Ялангоч" томондан жой олиб, ота-онаси билан бирга кўчиб кетган, бу ерда бир хонада Маҳамад билан холаси иккови қолган эди. Мен бу таклифни қабул қилишга ҳижолат бўлдим.

- Қандоқ бўларкин?

- Нимаси қандоқ бўларкан. Ҳеч қандоқ бўлмайди. Кўчинг кўпми? Кўчиларга одам керакми?

Кўчим катта эмас эди - бутун буюмимиз битта кигиз, битта темир кроват, тўртта кўрпа, битта кийим жавони ва бир қанча китоблардан иборат эди.

- Йўқ, - дедим. - Ўзим элтаман.

Ўша куниёқ кўчиб келдик.

Уларнинг ҳовлиси Ўрдада - ҳозирги 84-заводнинг яқин корпусларининг ўрнида жойлашган бўлиб, уни "Бодай" маҳалла дер эдилар. Бир вақтлар бу маҳалла Ўрдага яқин бўлиб, у ерда хоним саройида хизмат қилувчи мулозимлар, ҳар хил косиблар ва ҳунармандлар истиқомат қилган. Кейин ҳамма жойдаги каби бу ерда ҳам бирон кўчиб кетиб, бирон кўчиб келиб, аҳоли аралаш бўлиб қолган эди. Маҳамадларнинг ҳовлиси ичкари-ташқарили эди. Бироқ ташқарида уч хонада ўзи, фақат ичкарида иккита уйи ва бир айвон бор эди. Ҳовли торгина, унда дов-дарахт йўқ, фақат бир нечта тут қариб қолган тури бор эди. Мен учун қўшниларим ҳам жуда ажойиб, дилкаш одамлар экан. Айниқса, бўйдорина Рашидхон ака ва унинг турмуш ўртоғи Мунавар хоним жуда хушмуомала эди. Рашидхон ака молия идораларида ишлар, келинойи уй ишлари билан банд эди. Биз улар билан тез-тез чақчақлашиб турардик. Бир-икки ҳовли нарида Абдуманнон ака деган киши ота-оналари билан туришарди. Улар ҳам Маҳамадларга аллақандай узоқ қариндош. Абдуманнон ака биздан уч-тўрт ёш катта эди. Шунинг учун у киши билан ҳамма вақт ҳам галимиз галимизга қовушмасди. Абдуманнон ака тузуккина рассом эди. Кейинчалик у Ўзбекистон халқ рассоми бўлиб танилди. Лекин, барибир, асосий суҳбатдошим, сирдошим Маҳамад эди. Биз салкам бир йил давомида ишдан қайтгандан кейин кеча-кундуз тинмай суҳбатлашардик. Ёзда ҳовлида, токнинг тагида, қиш кечаларида эса хона ичида гурилаб ёниб турган "буржуйка" ёнида ўтириб гурунглашардик. Суҳбатларимизнинг белгилаб қўйилган бирон мавзуи бўлмас эди. Оддий, жўн гаплардан - бугун дуч келганимиз воқеадан, бировдан эшитган қизиқроқ гапдан, китобдан ўқиб билиб олган бирон янгилигимиздан бошланарди. Кейин жойидан аста қўзғалиб тезлаб кетган поезддек суҳбат жонланиб, қизиб кетарди. Гапни кавласанг гап чиқади деган мақол бор. Суҳбат давомида муҳим гап келарди-да, унинг теварагида тортишув бошланарди. Бу қизғин баҳслар, адоқсиз тортишувлар мени кўп нарсага ўргатди, ақлимни пешлади ва ҳатто маълум бир даражада характеримни тоблади. Ҳозирда хотирлаб кўрсам, шу суҳбатлар ва тортишувларни ҳаётда мамнуният ва миннатдорлик билан эслайман.

1957 йилнинг охирида Ёзувчилар уюшмасидан менга уй тегиб қолди. Бу уй уч хонадан иборат бўлиб, кўп ўтмай яна бир фарзанд кўрдик - уйлар жуда торлик қилиб қолди. Шундай бўлса-да, тўртинчи қаватдаги бу кулбамиз бизга қасрдай кўринарди. Бу уйда биз 1972 йилгача истиқомат қилдик.

ТАҚДИР

Маҳамаднинг вафоти мен учун жуда оғир йўқотиш бўлди. Бир томоним бўшаб қолгандек туюларди. Анча вақтгача мен бунга кўникомай юрдим. Яхшиямки, унинг ўзига ўхшаган укаси Матлаб бор эди - у билан яқин мулоқот айрилиқнинг аламини енгиб ўтишга ёрдам берди.

60-йилларнинг бошига келганда Матлаб механика-математика факультетининг етакчи домлаларидан бирига айланган эди. Талабалар унинг маърузаларини катта қизиқиш билан тинглашарди. Негаки, Матлаб маърузаларида соф математик масалалар билан чекланмасдан, ҳаётдан ҳам кўпгина қизиқарли мисоллар келтирар, ҳар хил математик жумбоқларни ўртага ташлаб, талабаларни янада қизиқтириб қўярди. Кейин мудир бўлиб, кафедрага бошчилик қилди, илмий ишлар бўйича факультетда деканлик қилди. У докторлик диссертациясини ёқлашга улгурмади, лекин бирдан битта доктордевдан ўткир эди. Ҳар доим у мени бирон масала билан ҳайрон қолдирар, бу масалалар мени ҳаётга янада соғломроқ қарашга ундарди. Физика ёки математиканинг асрлар давомида синалган қонунларини таҳлил қилишдан ҳам тап тортмас, бошқа соҳаларга алоқадор чигал муҳокамаларни ҳам кўп айтарди. Айниқса, халқаро масалаларда, сиёсатга алоқадор масалаларда ҳеч чўчимай фикрларини дадил айтаверар ва тортишувларимизда кўпинча ҳақ бўлиб чиқарди. Адабиётни кўп адабиётчилардан кўра нозикроқ тушунарди, бирон бадиий асар ҳақида, унинг ғоявий жиҳатига эътибор бермас, образлилигига, нафосатига, тилининг ўткирлигига эътибор берар, асардаги бунақа жойларни бир зумда топиб оларди.

Сира эсимдан чиқмайди - бир куни у Абдулла Қаҳҳорнинг "Бемор" ҳикоясини олди-да, "Буни қаранг, адиб сукунатни қандай ҳис қилади, бу сукунат нақадар маҳзун, бемор ётган вазиятга ҳамоҳанг, унинг кайфиятига мос. Бунинг устига тасвирнинг ихчамлигини қара". Шундай деб у ҳикоядан бир жумла ўқиди: «Ҳамма ёқ жим. Фақат пашша ғинғиллайди, бемор инқиллайди.» Шу икки детал ёрдамида тўлақонли бир психологик манзара яратилган. Шунча йил бу ҳикоя тўғрисида маърузалар ўқиган бўлсам-да, унинг бундай нозик сифатларига – асарни чинакам санъат намунасига айлантирадиган жиҳатларига эътибор бермаган эканман. Бундан кейин Абдулла Қаҳҳорнинг тасвирдаги санъатига кўпроқ диққат қила бошладим. Табиийки, мен Матлаб ҳақида Абдулла Қаҳҳорга айтмай қололмасдим. Матлаб Ўрозбоевнинг шогирди эди. Академик эса Абдулла Қаҳҳорнинг болалик дўстларидан эди. Билмадим, Абдулла Қаҳҳор Мамажон акадан сўраб-суриштириб кўрганми-йўқми, ҳар қолда бир куни "Қани олиб келинг ўртоғингизни, бир гаплашайлик", деб қолди. Биринчи учрашувда Матлаб ўзини гапдан тийиб, анча сипойи ва камгап тутди. Кейинги учрашувларда эса, қизиқ гурунглар бўлди ва Абдулла акага Матлабнинг фикрлари ўйсиниб ёқиб қолди, шекилли, уни тез-тез уйига чақира бошлади. Ҳатто бир куни Абдулла ака Матлабни касалига ҳам таклиф қилди. Матлаб Абдулла Қаҳҳорни жуда ҳурмат қиларди, лекин ҳурматини, яхши кўришини ёзувчининг ўзига тўғридан-тўғри айтмас эди. Лекин бир куни айтадиган ҳолат келиб қолди, шекилли. Бир гал ҳам тўкин дастурхон ёзилди, палов дамланди, ... Матлаб ичкиликка ружу қилмас, бир-икки қадаҳ қўярди-ю, мутлақо ҳушёр ўтирарди. Бу гал уни нима жин урди, билмадим, бир-икки қадаҳ ароқни шартта ичди. Мен авваллари Матлабнинг маст бўлиб қолганини сира кўрмаган эдим. Бу гал ғирт маст бўлиб қолди ва валдирай бошлади:

- Абдулла а-ака! Абдулла ака!

- Ҳа, нима дейсиз?

- Абдулла ака! Биласизми? Йўқ, билмайсиз... Сиз одам эмассиз...

Мен ҳайрон бўлдим - нима деб валдираяпти Матлаб тушмагур? Мен унга имо-ишора қилдим, стол тагидан оёқларини босдим.

- Нега оёғимни босасан? - деб мендан ранжиди у ва яна дийдиёсини давом эттирди:

- Сиз одам эмассиз... Ҳа, одам эмассиз...

Мен ер ёрилмади - ерга кириб кетмадим, Абдулла ака эса гап нимада эканини тушунди, шекилли, мийиғида кулиб ўтираверди.

Матлаб бутунлай бошқа бир гапни айтмоқчи эди - "Абдулла ака, сиз одам эмас, сеҳргарсиз, Сиздаги санъатни бирор одам боласи яратиши мумкин эмас". Лекин кайфи бошига уриб, жумланинг бошини айтиб, у ёғига тили келмай қолади.

Кейин Матлаб анчагача хижолат бўлиб, Абдулла акага кўриниш беришга журъати етмай юрди. Кейин эса у гап кулгига айланиб кетди.

Ҳозир Матлаб ҳам 75-76 га кирди. Анча букчайиб, елкаси чиқиб қолди. Камҳаракат. Нафақага чиққандан кейин ишламади. Уйда ўтириб қолди. Гоҳи-гоҳида қўнғироқ қиламан. Зерикаётганини, ичида гапи кўпайиб кетганини айтади. Фикри тиниқ, ҳозир ҳам тўғри фикрлайди, масаланинг одамлар эътибор бермаган томонларини дарров илғаб олади. Маҳалласида коммунал хизматлари бўйича ширкат тузилди. Ширкат уйларни таъмирлаш бўйича кўпини совуқ сувга урмай, ҳам коммунал хизматлар нархини ошириш билан шуғулланипти. Бир куни ширкат мажлисида катталарига Матлаб савол берипти:

- Нархларни ким оширди? Нега?

Ширкат катталари жавоб беришибди:

- Ким бўларди? Шаҳар ҳокимиятининг қарори чиқди. Шунга мувофиқ...

- Бизнинг ширкатда нарх-навони оширишга шаҳар ҳокимиятининг нима ҳаққи бор? Ахир ширкат бизники бўлса, мулкдор ўзимиз бўлсак, бизнинг мулкимизга шаҳар ҳокимиятининг мутлақо дахли йўқ... У нечук бу масалада қўмондонлик қилади? Ахир, бу масала қонунда очиқ-ойдин ёзиб қўйилган-ку?

Ҳамма ҳайрон бўлиб, индамай қолипти. Бу саволга ҳеч ким жавоб беролмапти. Матлаб бу гапни юридик жиҳатдан асослаб берипти. Орадан бир ой ҳам ўтмай Президент бундай ширкатларнинг ишлашини тартибга солиш тўғрисида фармон чиқарган.

Ҳаво илиган, ёғингарчилик тўхтаган кунлари Матлаб бизникига келиб қолади. Узоқ гаплашиб ўтирамиз. Ўтганларни эслаймиз. Гапимиз тамом бўлмайди. Матлаб кўчага кўп чиқмаса-да, ҳамма нарсадан хабардор бўлиб ўтиради. Ундан газета ва журналлардаги янгиликлар тушмайди. Қайси газетада қандай мақола чиққани, матбуотда менинг мақолаларим ва суҳбатларимдаги хато ва камчиликларни айтади. Мен номига тортишган бўламан, лекин кўпинча унинг гапига кўнаман. У энди Маҳамаднинг ўрнини менга сиянчиқ бўлиб қолган. Матлаб табиатан Маҳамаддан фарқ қиларди. Маҳамад жўшқин, бирдан ёниб кетадиган одам эди. Матлаб - ҳозир прагматик бўлиб қолган - биринчи навбатда соғлиғини ўйлайди, шамоллашлардан, шикастланишлардан ўзини эҳтиёт қилади, магнит бўронларидан эҳтиёт бўлади. Албатта, унда ҳам кекса одамга ёпишадиган хасталиклар бор, лекин Матлаб уларга фалсафий қарайди, ҳаммасига ҳам рўйхуш бераверmaйди. "Шунинг учун яшаб юрибман-да". "Аканг яшай олмаган умрини сенга берсин, дўстим", дейман мен.

Озод ШАРОФИДДИНОВ,
Ўзбекистон Қаҳрамони.

"Болама ўхшайди овозинг сани"

(Боши 1-бетда)

Айниқса, концерт берганимизда ташвишларни унутиб, мамнун ўтирган аскарлару зобитларни жанг майдонига киришгач, 3-4 соат ўтмай, мажруҳ, жон аччиғида инграётган алфозда кўтариб келишаётганини кўриш юрак-бағримни эзиб юборарди.

Украинадан Москвага қайтиш учун юк поездига жойлашдик (Йўловчи поездлари қайда дейсиз?). Днепр устида бирдан поездимиз тўхтади. Ҳамма типирчилаб қолди, гўё ҳозир осмондан бомба ёғиладию чилпарчин бўлиб кетамиз. Жон ширин экан, югуриб бориб поезд эшиги олдида суқилиб олдим. Қўлимдаги бир халта қотирилган нону кийимларимни кўксимга маҳкам босиб, ўзимни дарёга ташлаб юборишга шай турибман. Ваҳоланки, сузишни билмайман, лекин портлашдан кўра сувга ўзимни ташлаш умидли эди. Шунда Гавҳар опа қўлимдан тутиб сомон устида ўтиришган қўрқувдан ранглари оқариб кетган қизлар ёнига олиб келаркан, "Шуни билгинки, нима бўлса, пешонамиздан кўрамиз. Баҳамжиҳатликка, ҳар қандай машаққатни бирга тотишга тайёр бўлишинг керак", деди.

* * *

Ўша йили Ростовдаги госпиталда концерт берадиган бўлдик. Госпитал шинам, ёруғ даволаниш маскани эмас, балки каравот ўрнида ерда тўшалган сомонларга ётқизилган, бинтларга ўраб ташланган, оғриқдан оҳ ураётган ёки инқиллаётган аскарлар билан тўлган, қон ҳиди девор-деворларига сингиган макон эди. Шу ерда ўзбек қизи – Зебо Ғаниева ҳам ётибди, дейишди ва бу қиз ҳақида сўзлаб беришди.

Москвадаги балет мактабида таҳсил олаётган марғилонлик 17 ёшли Зебо уруш бошлангач, юртга қайтмай, кўнгиллилар сафида фронтга отланади. Жанг майдонида унча-мунча йигитлар удда қилолмайдиган снайперни бошқариб, кўп жасоратлар кўрсатади.

Зебони кўрганимизда, шўрлик беҳуш ётарди. Ўша куниёқ раҳбаримиз Бобораҳим ака унга атаб шеър ёзди, созандамиз Фахриддин Содиқов мусиқа басталади. Қўшиқни мен куйлайдиган бўлдим.

Эртасига шу қўшиқни ҳамон кўзини очмаган Зебо Ғаниева ёнида куйладим.

...Қайтма жангдан, олға бос, қадрдон халқинг учун,
Чунки сен ўзбек қизисан, Зебихон номинг учун.

Мана шу мисраларни айтарканман, Зебонинг кўзини очиб, бизга жавдираб қарай бошлаганини, ёноқларидан сизаётган ёшларни кўриб, мен ҳам йиғлардим.

* * *

Концерт бераётган жойларимизда ўзбек йигитларини кўриб суюниб кетардик. Улар эса эгнимиздаги атлас кўйлакларимизнинг этагини кўзларига суртиб, биз берган халтачалардаги папирос, олма, туршак сингари арзимас совғаларимизни ўпиб, "Она юртимизнинг нафаси келаяпти", дея соғинчдан кўзларида ёш айланарди.

2-Украина фронтида аммамнинг ўғли - Ортиқни кўрдим. О-о, бу дийдорнинг завқини ҳеч бир қувонч билан тенглаштириб бўлмайди... Орадан икки йил ўтиб, унинг бедарак йўқолганидан хабар топдик. Бечора аммам умрининг сўнгги дақиқаларида ҳам эшикка кўз тикиб, лоақал ортидан бир фарзанд ҳам қолмаган ўғлининг тириклиги ҳақидаги дарақдан умидини узмади.

* * *

1943 йилнинг 15 декабрида "Белая церковь" номли қишлоқдаги мактаб биносида концерт бердик. Шевченко исмли генерал Гавҳар опага "Ўзбекларнинг таоми – паловни мақтади... Палов қилиб беринг", деб илтимос қилди. Сабзи ўрнига қанд лавлаги солиниб, гўштсиз бўлса-да, ош дамланди. Ярим йилдан буён уруш майдонида бўлганимиз, еганимиз қотган нону баъзан кунлаб давом этадиган муттасил очлик туфайли паловнинг ҳиди димоғимизга хуш ёқар ва бундан шунчалар бахтиёр эдикки... Ўша паловнинг мазасини ҳеч қачон унутмасам керак.

* * *

1944 йили 1-2-Болтиқбўйи фронтида бўлдик. Ригада фронтга келтирилаётган танкларни кўрдик. Энг биринчида кетаётган танкка "Тамарахоним" деб ёзиб қўйилган эди. Ортидан келаётган танкларда ҳам "Андижон", "Тошкент", "Фарғона" деган ёзувлар туширилганди. Айтишдики, бу танклар ўзбекистонликларнинг уйидаги бор егулигу кийим кечагигача бўлган бисотларини урушга тикканликлари эвазига келтирилаётган экан. Ҳа-а, Иккинчи жаҳон урушида фронт ортида ҳар бир ўзбек супрасидаги охирги бир кафт унини ҳам фронтда қон кечаётганларга улашарди.

* * *

1945 йили феврал ойида 2-Белоруссия фронтига келдик. Бу ерда генерал Рокоссовский армияси жанг олиб борарди. 23 февралда катта концерт бердик. Рокоссовский концертдан сўнг сўз олиб, шундай деди:

- Мен Ўзбекистонда кўп бўлганман. Танти, меҳнатсевар, оққўнгил халқ ўзбеклар... Биз – фронтдагиларни кийим-кечак, озиқ-овқат билан таъминлаб, мурувватини дариғ тутмай, ҳатто бизга руҳан мадад бермоқ учун келиб, концертлар қўйиб, изтиробдан, уқубатдан зериккан қалбимизга нур олиб кираяпти улар... Мана шу қўшиқчи қизларимга ажойиб совғам бор. Шу совғам миннатдорчилигимнинг кичик ифодаси бўла қолсин.

Бизни машинада олиб кетишаркан, қанақа совғани назарда тутди экан, деб ховлиқамиз. "Сизларни 37-дивизияга, генерал Собир Раҳимовнинг олдига олиб бораяпмиз", дейишганида, хурсандликдан теримизга сиғмай қолдик.

Бизни Собир Раҳимовнинг ўзи кутиб олди. У баланд бўйли, истараси иссиқ киши экан. "Қизларим, сингилларим мени кўргани келибди", дея пешонамиздан ўпиб, қувончдан энтикарди. Ҳеч эсимдан чиқмайди, ўшанда "Ул париваш..." қўшиғини куйлаганимизда Собир аканинг ўзи ҳам рақсга тушиб кетган эди.

Март ойи бошланган эса-да, ҳали рутубатли қишнинг заҳри кетмаган, аммо ғалабага бўлган ишонч ортаётгани учунми, кунлар файзлашганди. "Қизларим, омон бўлсак, азиз юртимизда кўришамиз... Ҳар бирингиз учун минглаб душманларни ер тишлатамиз ҳали", дея хайрлашди генерал.

Биз энди қарийб Германия чегарасига боришимиз лозим эди. Бироқ ярим йўлда ортимизга қайтаришди. Ҳайронмиз... 16 март куни яна Собир Раҳимов штабига келдик. Генералнинг адьютанти кутиб турган экан, дарҳол Гавҳар опани штаб биносига олиб кириб кетди. Бир пайт Гавҳар опа изиллаб йиғлаб чиқди. Қўлида ўқдан илма-тешик бўлиб кетган генералнинг шинелини тутиб турарди. Биз ҳам бинога кирдик. Собир ака қон доғлари қотган кийимлари билан сомон устига ётқизилган, лабида ўша жилмайгандаги каби табассум қотганди. Биримиз акамлаб, биримиз отамлаб йиғладик. Бу инсонни бир маротаба кўрган бўлсам-да, уруш мудҳишлигидан зада қалбимда чексиз меҳр уйғота олганди. Шунинг учунми, ниҳоят уруш тугаса ҳамки, бу айрилиқ оғриғидан айро тушолмасдим.

* * *

Уч йил давомида олти ой жанггоҳларда концерт берсак, қолган олти ойни йўлда ва она юртимизда ўтказардик. Фронтдан қайтгач, ўзбекистонлик аскарлар ёзиб берган хатларни ўз эгаларига топшириш учун вилоятма-вилоят кезардик. Кўзларида интизорликдан бошқа аломатларни кўриш мумкин бўлмаган қиз-жувонлар бизларни бағирларига босишарди. "Шу кўзларинг билан ўғлимни кўргансан-а? У билан ёнма-ён туриб гаплашгансан-а?"- дея отахону онахонлар кўзларимиздан ўпишарди.

Биз эса ич-ичимиздан йиғлардик. Инсонни бунчалар хўрликка, зорликка маҳкум этган урушни қарғардик.

* * *

1946 йили пойтахтимиздаги муҳташам Алишер Навоий номидаги опера ва балет театри биноси қуриб, фойдаланишга топширилди. Шу муносабат билан бу бинода концерт берилди. Ҳануз уруш хотиралари тушларимгача кириб, ҳаловат нелигини унутган дамларим эди. Шунинг таъсиридами "Ошиқ Ғариб ва Шоҳсанам"дан бир парчасини қўшиқ қилиб куйлаб чиқдим.

"Болама ўхшайди овозинг сани" дея куйларканман, бутун зал қалқиб кетди, ҳамманинг кўзида ёш. Қўшиқни тугатдим. Зал яна қайта ижро этишимни сўради. Мен ҳам куйлайвердим. Чунки уруш фожиаси ҳали ҳеч кимнинг ёдидан кўтарилмаган эди.

Худди мана шу кунларнинг гувоҳи бўлган, бугун эса осойишта, фаровон умргузаронлик қилаётган юртдошларимизни билмадим-у, аммо ўзим ҳар гал шу қўшиғимни куйлаганимда, уруш хотиралари вужудимни пармалаб ташлаётгандек бўлаверади.

Илойим, ҳеч бир эр йигитнинг орзулари, гулдек умри уруш чангалида хазонга айланмасин, дейман.

"Қишлоқ ҳаёти" мухбири
Фарида МАҲКАМОВА ёзиб олди.

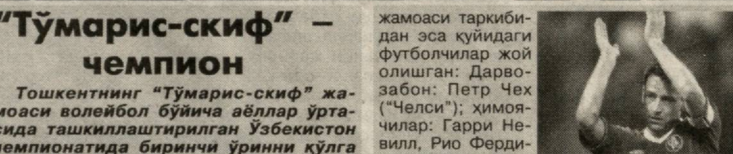

"Тўмарис-скиф" – чемпион

Тошкентнинг "Тўмарис-скиф" жамоаси волейбол бўйича аёллар ўртасида ташкиллаштирилган Ўзбекистон чемпионатида биринчи ўринни қўлга киритди.

Сўнгги учрашувда "Хоразм - коллеж" волейболчи қизларини 0:3 ҳисобида мағлубиятга учратган пойтахтликлар 56 очко жамғарган ҳолда энг яқин таъқибчилари "Иқтисодчи" (Самарқанд)ни етти очкога ортда қолдиришди. Совриндорлар рўйхатининг учинчи поғонаси эса 42 очко жамғарган Фарғонанинг "Ёғ-мой" жамоасига насиб этди.

Шу билан бирга чемпионатнинг энг яхши ўйинчиси номини Полина Сборовская қўлга киритган бўлса, "Энг яхши қабул қилувчи" Евгения Шмитова ва "Энг яхши ҳужумчи" Муҳайё Раззоқовалар бўлишди.

Жон Терри – энг яхши ўйинчи

Лондоннинг "Челси" футбол клуби сардори Жон Терри Англияда "Йилнинг энг яхши футболчиси" сифатида тан олинди.

Англия профессионал футболчилар Ассоциацияси томонидан 1974 йилдан буён аниқлаб келинаётган мазкур танловда Терри "Челси" аъзолари орасидан илк маротаба сазовор бўлди.

Бундан ташқари, бу мукофотни ҳимоячилардан охирги марта 1993 йил Пол Макграт қўлга киритганди. Ўтган йили эса йил футболчиси деб "Арсенал" ҳужумчиси Тьерри Анри эътироф этилганди. "Челси"нинг яна бир аъзоси Фрэнк Лэмпард эса кетма-кет иккинчи бор 2-ўринни қўлга киритди. "Йилнинг энг яхши ёш футболчиси" сифатида эса "Манчестер Юнайтед" ҳужумчиси Уэйн Руни тан олинди.

Англия премьер-лигасининг рамзий терма жамоаси таркибидан эса қуйидаги футболчилар жой олишган: Дарвозабон: Петр Чех ("Челси"); ҳимоячилар: Гарри Невилл, Рио Фердинанд ("Манчестер Юнайтед"), Жон Терри ("Челси"), Эшли Коул ("Арсенал"); ярим ҳимоячилар: Шон Райт-Филлипс ("Манчестер Сити"), Стивен Жеррард ("Ливерпул"), Фрэнк Лэмпард, Арьен Роббон ("Челси"); ҳужумчилар: Тьерри Анри ("Арсенал"), Эндрю Жонсон ("Кристал Пэлас").

Ромарио Бразилия терма жамоасида

Афсонавий ҳужумчи, Бразилия терма жамоасининг 1994 йилдаги Жаҳон чемпионати энг яхши ўйинчиси бўлган Ромарио сариқ-яшил либосда яна бир бор майдонга тушди.

Сан-Пауло шаҳридаги "Пакаэмбу" ўйингоҳида Гватемала терма жамоасига қарши ўртоқлик учрашувида майдонга тушган Ромарио бир гол муаллифи ҳам бўлди. Ромарио Бразилия футболи тарихида ҳозирча энг яхши натижа кўрсатган иккинчи ҳужумчи бўлиб турибди. У 88 учрашувда 71 гол муаллифи бўлган. Бу борада Ромарио Зико (67 гол) ҳамда Роналдо (65 гол)ларни ортда қолдирган.

Бундан ташқари, у ҳозирча катта спортни тарк этмоқчи эмас. "Флуминес" клуби билан шартномаси бўлган футболчи Бразилия пляж футболи терма жамоасининг сардори ҳам ҳисобланади.

Фазлиддин АБИЛОВ тайёрлади.

Ёмғир ёғадими?

Об-ҳавони кузатиш марказидан хабар қилишларича, 3-7 май кунлари юртимизда ҳаво ўзгариб туради, айрим жойларда қисқа муддатли ёмғир ёғиб, момақалдироқ бўлиши мумкин. Тоғли туманларда дўл ёғиш эҳтимоли бор.

ИҚЛИМ

Шамол ғарбдан 7-12 м/с тезликда эсади. Момақалдироқ вақтида шамолнинг тезлиги секундига 15-20 метргача етиши мумкин. Ҳарорат кечалари 14-19 даража илиқ, 3-5 май кунлари кундузи 28-33, 6-7 майда эса 23-28 даража иссиқ бўлади. Жанубда кечалари 16-21 даража илиқ бўлса, кундузи 3-5 майда 30-35, 6-7 май кунлари 25-30 даража иссиқ бўлади.

Республикамизнинг тоғли ҳудудларида ҳам ҳаво ўзгариб туради, айрим жойларга қисқа муддатли ёмғир ёғиб, момақалдироқ бўлиши мумкин. Шамол ғарбдан 7-12 м/с тезликда эсади. Момақалдироқ вақтида шамолнинг тезлиги секундига 15-20 метргача етиши мумкин. Ҳарорат кечалари 8-13, 3-5 майда кундузи 17-22, 6-7 май кунлари 12-17 даража илиқ бўлиши башорат қилинмоқда.

Кўҳна юртнинг қадимий ўйинлари

(Боши 1-бетда)

Мусобақалар низомига кўра, бу сафар ҳар бир жамоа ўзининг ўнтадан миллий ўйинларини намоён этди. 28 апрел куни фестивалнинг очилиш маросимида сўзга чиққан Маданият ва спорт ишлари вазири Алишер Азизхўжаев фестивал қатнашчилари ва меҳмонларни табриклади, жамоаларга омад тилади. Ўзбекистон мадҳияси садолари остида фестивал байроғи кўтарилганда майдонга Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва вилоятлар терма жамоалари кириб келди.

Эслатиб ўтамиз, бундан 14 йил олдин айнан Жиззах вилояти Фориш туманида илк бор ўтказилган фестивал бугун бутун республикада кенг қулоч ёзди. Вилоят фольклор-этнографик дасталари ва санъаткорларнинг концерт дастуридан сўнг фестивалнинг асосий қисми – жамоалар иштирокидаги халқ ўйинларига старт берилди.

Фестивал ҳақидаги батафсил маълумотлар билан газетамизнинг навбатдаги сонида танишасиз.

Фазлиддин АБИЛОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.
А. ҲАЙДАРОВ олган сурат.

ЁШ РЕЖИССЁРЛАР БАҲСИ

Ўзбекистон Миллий академик драма театрида Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, "Ўзбектеатр" ижодий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, Театр ижодкорлари уюшмаси ҳамда "Ардмадад" махсус жамғармаси ҳамкорлигида ташкиллаштирилган "Дебют - 2005" ёш режиссёрлар Республика кўрик-фестивали бошланди.

ФЕСТИВАЛ

Мазкур анжуман "37+1" театр фестивалининг ўзига хос давоми бўлиб, унда мамлакатимиз театрларида фаолият юритаётган ёш режиссёрлар ҳамда Маннон Уйғур номидаги Тошкент Давлат Санъат институти битирувчи талабалари томонидан саҳналаштирилган спектакллар намойиш қилинмоқда. Фестивалда Абдулҳамид Мажидий номидаги Каттақўрғон шаҳар драма театри Азиз Несиннинг "Миршаб, қароқчи, айғоқчи ёки актёрлар ҳаётидан бир лавҳа" (реж: Аҳмадулло Ниёзов), Ўзбекистон Миллий академик драма театри Дари Фонинг "Озод жуфтлик" (реж: Тошкент давлат санъат институти битирувчиси Полина Шумилова), Олим Хўжаев номидаги Сирдарё вилоят мусиқали драма театри Карло Гольдонининг "Аёллар машмашаси" (реж: Гулруҳ Нажидова), Йўлдош Охунбобоев номидаги Республика ёш томошабинлар театри Тоҳир Маликнинг "Заҳарли томчилар" (реж: Бахтиёр Позилов), Алишер Навоий номидаги Наманган вилоят мусиқали драма театри Нурилло Аббосхоннинг "Боғ" (реж: Шуҳрат Абдуллаев), Ҳамза номидаги Қўқон шаҳар мусиқали драма театри Жўра Маҳмуднинг "Берк кўча" (реж: Тошкент давлат Санъат институти битирувчиси Ферузбек Тошхўжаев) Ўзбекистон Миллий академик драма театри Маҳмудхўжа Беҳбудийнинг "Падаркуш" (реж: Тошкент Давлат Санъат институти битирувчиси Жўрабек Рўзметов) ва Маннон Уйғур номидаги Сурхондарё вилоят мусиқали драма театри Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академияси ҳамда Тошкент давлат Санъат институти талабалари ҳамкорлигида "Ҳазон бўлган умр" (реж: Фарҳод Болтаев) спектакллари билан иштирок этишмоқда.

Фестивал ғолиблари 6 май куни аниқланади.

Ҳасан ТОШХЎЖАЕВ

"Қишлоқ ҳаёти" ижодий жамоаси газета таҳрир ҳайъати аъзоси, Ўзбекистон Қаҳрамони Озод Шарофиддиновга ўғли
Шерзод ШАРОФИДДИНОВнинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

"Ўзмевасабзавотуруғсаноат" уюшмаси ходимлари хонанда Бахтиёр Султоновга падари бузруквори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист
Шариф СУЛТОНОВнинг
вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Газетамизнинг навбатдаги сони 6 май, жума куни чиқади.

Бош муҳаррир **Ўткир РАҲМАТ**

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Саид АҲМАД, Озод ШАРОФИДДИНОВ, Ағитай АДИЛОВ, Комилжон МАМАЖОНОВ, Суннат САЙДАЛИЕВ, Ҳабиб ТЕМИРОВ, Ғафур ШЕРМУҲАММАД.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Агросаноат комплекси таркибидаги ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар

ТЕЛЕФОНЛАР: Хатлар ва жамоатчилик билан алоқалар бўлими – 136-58-83, 136-56-25, Котибият - 136-56-30, Реклама ва эълонлар - 133-44-43, 136-54-44, 133-28-04, Факс - 133-44-43, 133-40-87

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ: Қорақалпоғистон Республикаси – 8-361-58-512-17; Андижон – 8-374-22-234-08; Бухоро – 8-365-22-644-61; Жиззах – 8-372-22-648-72; Навоий – 8-436-22-60-525; Наманган - 8 - 369-41-234-23; Фарғона – 8-373-61-221-97; Самарқанд – 8-366-2-33-70-57; Сурхондарё – 8-376-46-526-61; Сирдарё – 8-367-37-23-813; Тошкент – 8-371-136-56-21; Хоразм – 8-362-22-623-50; Қашқадарё – 8-375-22-517-65.

Реклама ва эълонлар матни учун буюртмачи жавобгар

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй

Навбатчи: Ш.ОРТИҚОВ
Саҳифаловчилар: А.ИСМОИЛОВ, Р. ЁДГОРОВ, А. САФОНОВ
Мусаҳҳиҳ: М. АБДУСАМАТОВ

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2003 йил 20 ноябрда № 050 - рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Газета сешанба, пайшанба, жума кунлари чиқади

Буюртма Г-417, ҳажми 2 босма табоқ.

Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

Босишга топшириш вақти: 21.00. Босишга топширилди: Адади -12776

Газета таҳририятнинг ўзида компьютерда терилди ва саҳифаланди.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5 6

E-mail: kishlokhayoti@mail.ru